

ORAZ WYDAWNICTWA: **DZIEŃ GRUDZIĄDZKI - GAZETA MORSKA - DZIEŃ BYDGOSKI - GAZETA GDAŃSKA
DZIEŃ KOCIEWSKI - DZIEŃ TCZEWSKI - DZIEŃ KUJAWSKI - GAZETA MOGILEŃSKA**

Redakcja i Administracja: Toruń, ul. Bydgoska 56. — Telefony redakcyjne: 10-91 ogólny (czynny w dzień i w nocy), 10-92 sekretarz redakcji, 10-93 redaktor naczelny. Telefony administracyjne: 10-94 biuro administracji, 10-95 kierownik administracji, 17-46 filja miejska administracji.
■ Filja Administracji: Królowej Jadwigi nr. 1214, wejście od ul. Małe Garbary nr. 2. — Konto czekowe P. K. O. 160-315. ■

Katastrofalne zderzenie się dwóch statków na redzie gdyńskiej

Statek niemiecki „O. A. Mueller“ uległ ciężkiej awarii

Onegdajszej nocy w porcie gdyńskim wydarzyła się wielka katastrofa, która, gdyby nie sprawnie zorganizowana pomoc, mogła się skończyć zatonięciem parowca niemieckiego.

Krótko po północy, wyładowawszy transport bawełny z Galveston, opuścił port gdyński, udając się w dalszą podróż do Domsjö, parowiec niemiecki, należący do linii hamburskiej „Hanseatische Reederei Hamburg“, s/s „Kaersten Milles“.

Pilot kapitanatu portu, wyprowadzwszy statek poza obręb portowy, powrócił na brzeg, a s/s „Kaersten Milles“ popłynął w dalszą drogę.

KATASTROFA

Nagle od strony morza, z miejsca, gdzie na redzie stał również hamburski statek „Otto Alfred Mueller“, mający zabrać węgiel z firmy Giesche, rozległo się 5 krótkich sygnałów, wzywających pilota.

W tym samym momencie obserwator na wieży kapitanatu portu zauważył, iż światła na przednim maszcie statku „O. A. Mueller“ gwałtownie się pochylały. Po chwili zaalarmowany kapitanat wysłał pilota w kierunku statku, na którym zająć musiał jakiś nieszczęśliwy wypadek.

Przez gęstą mgłę nocy nie można było zorientować się, co się dzieje z parowcem niemieckim. Jednakże odgłosy, które dochodziły z jego strony świadczyły o tem, że wydarzyła się katastrofa.

Katastrofę spowodował, jak stwierdzono po chwili, s/s „Kaersten Milles“.

W odległości około 1 mili od falochronów wielki parowiec natknął się z przyczyn, których nie zdołano dotychczas ustalić, na dziób stojącego na redzie w oczekiwaniu pilota węglowca „O. A. Mueller“.

Uderzenie było tak silne, że cały dziób statku został zdruzgotany i „O. A. Mueller“ zaczął odrazu tonąć, pograżając się dziobem. W chwili zderzenia na pokładzie s/s „O. A. Mueller“ czuwało czterech marynarzy, którzy byli właśnie na dziobie statku. Na szczęście udało im się przeskoczyć na statek „Kaersten Milles“, dzięki czemu uniknęli niebezpieczeństwa zatonięcia wraz z zanurzającą się przednią częścią statku.

S. O. S.

Na s/s „O. A. Mueller“ rozległy się sygnały alarmowe. Śpiąca, nie nie przeczuwająca załoga, w panice biegła po pokładzie, nie orientując się w sytuacji i wywołując popłoch i zamieszanie. Nadano sygnały wzywające pilota, sygnały S. O. S. — i tonącemu statkowi pośpieszono z pomocą. Jako pierwszy zbliżył się

do coraz bardziej zanurzającego się statku pilot kapitanatu portu, który przed chwilą wyprowadzał inny statek z portu i był najbliżej miejsca zderzenia. Motorówka pilota zabrała z pokładu tonącego statku część załogi w liczbie 6 osób, które przewieszone zostały do kapitanatu, a następnie ulokowane w hotelu przez maklera — P. A. M.

DZIÓB STATKU OPARŁ SIĘ O DNO ZATOKI

W ciągu kilku zaledwie minut cały dziób tonącego statku znalazł się pod wodą, aż do komina, ale nagle przestał się zanurzać, gdyż oparł się o dno morskie. To uratowało statek, który posiada nowoczesne urządzenia wodoszczelne, dzięki czemu woda nie przedostała się do rufy.

Tymczasem na miejsce wypadku

przybyły holowniki „Żegluga Polskiej“, a następnie Towarzystwa Weichsel z Gdańska, które rozpoczęły akcję ratowniczą, pompowanie wody i t. d.

W ciągu całego dnia s/s „O. A. Mueller“ stał nawpół zatopiony z dziobem opartym o dno i z wysoko podniesioną rufą. Z obydwóch stron podtrzymywały go holowniki.

Kilku członków załogi z kapitanem na czele znajduje się w dalszym ciągu na pokładzie statku, biorąc udział w akcji ratowniczej.

W niedzielę rano akcja ratownicza trwała w dalszym ciągu, przyczem naskutek pompowania wody rufa podniosła się o blisko dwa metry.

DOCHODZENIA TRWAJĄ

Statek „Kaersten Milles“ wraz z całą załogą został zatrzymany na redzie aż

Zasłonięcie trumny Marszałka

Cicha uroczystość żałobna w krypcie wawelskiej

Kraków, 22. 12. (PAT.) Dziś o godz. 18.30 w krypcie św. Leonarda na Wawelu odbyła się żałobna uroczystość zasłonięcia trumny kryształowej Marszałka Piłsudskiego. Ceremonja miała charakter ściśle wojskowy.

Przed katedrą ustawili się kompanja honorowa 20 p. p. z chorągwią i pluton honorowy ze składu 1-ej dywizji pp. Leg. który pełnił ostatnio wartę honorową

u trumny Marszałka na Wawelu. Raport odebrał dowódca O. K. V. gen. Narbutt Łuczyski. Po przybyciu na Wawel p. Marszałkowej Aleksandry Piłsudskiej z córkami oraz brata Marszałka, p. Kazimierza Piłsudskiego, nastąpiło zasłonięcie trumny w obecności rodziny oraz ministra Spraw Wojsk. gen. Kasprzyckiego.

Delegacja rolnictwa Ziemi Zachodnich u P. Prezydenta R. P.

Warszawa, 22. 12. (PAT.) P. Prezydent przyjął w sobotę delegację Naczelnej Organizacji Zjednoczonego Rolnictwa i Przemysłu Rolnego Zachodniej Polski w składzie: prezes Mieczysław Chłapowski, Jan Donimirski, Leon Sche-

dlin - Czarliński, Jan Morawski, Leon Mocek i sen. Augustyn Serożyński. Delegacja złożyła p. Prezydentowi memoriał w sprawie sytuacji rolnictwa na ziemiach zachodniej Polski.

„Ciele tanie — kotlet drogi, mieszczuch głodny — chłop ubogi“

Manifestacja gospodarcza młodzieży w Warszawie

Warszawa, 22. 12. (PAT.) Komitet akcji gospodarczej młodzieży polskiej zorganizował w niedzielę manifestację na ulicach Warszawy pod hasłem ożywienia życia gospodarczego, za niższą ceną i zwiększeniem obrotu gospodarczego. Korowód 6 samochodów ciężarowych z transparentami przeciągnął ulicami miasta. Na jednym z samochodów umieszczony był wielki transparent, obrazujący rozpiętość między ceną cielęcia i kotletu cielęcego. Napis na transparencie głosił: „Ciele tanie — kotlet drogi, mieszczuch głodny — chłop ubogi“. Dowcipny ten transparent wywarł szereg życzliwych komentarzy publiczności, która powitała

akcję z dużym zainteresowaniem i przychylnością.

Z samochodów młodzież rozrzuciła ulotki, nawołujące do przełamania bierności i zaktualizowania pracy, żądając dostosowania cen towarów przemysłowych do cen artykułów rolniczych, wysuwając hasło „Zniżenie cen — bez niżki płac“, „Wielkiego obrotu i małego zysku jako drogi do walki z bezrobociem“ itp. Komitet zamierza rozwinąć propagandę za ożywieniem obrotów gospodarczych z ziemiemi wschodniemi oraz w kierunku walki ze zbędnym importem i za poparciem wytwórczości krajowej.

do ukończenia toczących się dochodzeń i ustalenia przyczyny katastrofy, która wywołała duże wrażenie w całym mieście i była szeroko komentowana.

Świadkowie stwierdzają, że katastrofę spowodowała załoga s/s „Kaersten Milles“, która rzekomo znajdowała się w stanie nietrzeźwym. Wskazywałyby na to — według zdania świadków katastrofy — fakt, iż parowiec ten po opuszczeniu go przez pilota winien był zgodnie z przepisami obejść boję z prawej strony i wziąć do połowy zatoki kurs na wschód, a tymczasem zamiast uczynić zadość przepisom, statek wziął kurs na północny wschód, wskutek czego najechał na s/s „O. A. Mueller“, oczekujący na redzie pilota, któryby go wprowadził do portu.

Sąd Morski

uznał winę statku „Kaersten Milles“

W Sądzie Grodzkim w Gdyni odbyło się posiedzenie Izby Morskiej w sprawie awarii. Izba orzekła, że awaria nastąpiła na skutek: 1) niedbalstwa ze strony obserwującego na statku „Kaersten Milles“; 2) ze zbyt wczesnego zwolnienia pilota z wychodzącego z portu statku; 3) z braku komendy kapitana statku „Kaersten Milles“ p. Wagnera.

Akcja ratunkowa trwa nadal pod kierownictwem biura holowniczo-ratunkowego Żegluga Polskiej, które sprowadziło do pomocy 3 holowniki z Gdańska. Wezwane są również do pomocy 2 specjalne lichterki pontonowe z Hamburga. Nurkowie uszczelnili uszkodzone i zalane wodą części statku. Obecnie badane są uszkodzenia statku nawpół zatopionego, poczem po odpowiednich przygotowaniach nastąpi wypompowanie wody i wydobyć statku.

Eden ministrem spraw zagr. W. Brytanii

Londyn, 22. 12. (PAT.) Minister do spraw Ligi Narodów Anthony Eden mianowany został ministrem spraw zagranicznych na miejsce sir Samuela Hoare'go. Specjalny resort Ligi Narodów został skasowany.

Dziś w numerze:

MIN. GÓRECKI O DOTYCHCZASOWYCH REZULTATACH AKCJI OBNIŻKI CEN. ZWIĘKSZENIE EKSPORTU WĘGLA POLSKIEGO. SPRAWY GDANSKIE W LIDZE NARODÓW.

ANGLJA PRZYGOTOWUJE SIĘ DO KONTRAKCJI NA MORZU ŚRÓDZIEMNEM.

ZGON DYREKTORA ODDZIAŁU BANKU ROLNEGO W GDYNI SP. A ŻEBROWSKIEGO.

SEJMIK NAUCZYCIELSTWA W BYDGOSZCZY. KOLEJARZ ZMIĄDZŻONY MIĘDZY DWOMA WAGONAMI.

E. SIWIEC
Toruń, Żeglarska 31

PZT - PHILIPS - KOSMOS - ELEKTRIT - NATAWIS - TELEFUNKEN

bardzo dogodne warunki. Demonstrujemy j chwili u reflektantów bez obowiązku kupna!

Dotychczasowe rezultaty akcji niżki cen przemysłowych

Wyjaśnienie Ministra Przemysłu i Handlu p. dr. R. Góreckiego

Akcja niżki cen przemysłowych jest już niemal zakończona. Ministerstwo Przemysłu i Handlu przeprowadziło akcję niżki cen na czterech głównych odciśkach: w przemyśle surowcowym, w przemyśle skartelizowanym, w przemyśle wolnym nieskartelizowanym oraz w handlu.

O uzyskanych rezultatach tej akcji poinformował w dniu dzisiejszym przedstawiciele prasy na zwołanej konferencji p. minister Przemysłu i Handlu dr. R. Górecki, udzielając jednocześnie wyjaśnienia o dalszym rozwoju prac gospodarczych z tego resortu zgodnie z ogólnym planem rządu unormowania i ożywienia życia gospodarczego.

P. min. Górecki przedstawił rzeczowo, jasno i logicznie poszczególne etapy tej trudnej akcji, przeprowadzonej w rekordowym czasie kilku zaledwie tygodni, podkreślając z całą szczerością, że dużą zasługę w możliwości dokonania niżki ponoszą przemysłowcy i kupcy. Przedstawiciele sfer gospodarczych, uznając, że rząd realizuje starą zasadę kupiecką „duży obrót, mały zysk”, wykazali dla akcji tej zupełne zrozumienie.

Akcję obniżki cen należy uważać narazie za zakończoną. Dalszych obniżek nie będzie i ceny przez dłuższy okres czasu będą stabilizowane. Rząd, zdając sobie bowiem sprawę, że sytuacja, w której konsument oczekuje ciągle dalszych niżek, odbija się ujemnie na obrotach handlowych, jest więc szkodliwą i dla kupca i dla przemysłowca i dla budżetu państwa, stanął zdecydowanie na stanowisku zakończenia akcji niżki cen, nie później jak do końca bieżącego roku. W ten tylko bowiem sposób mogą być przywrócone warunki do spokojnej pracy, opartej na stałych elementach kalkulacyjnych.

Następnie p. minister omówił poszczególne etapy akcji niżki cen. Pierwszym etapem tej akcji objęte zostały surowce, stanowiące podstawowe czynniki produkcji w innych przemysłach. Są to: węgiel, nafta i żelazo, w których ceny obniżone zostały od 10 do 15 proc. Obniżono również w tym okresie poważnie ceny cukru i papieru. Obniżka cen tych podstawowych surowców łącznie z obniżką kolejowych taryf przewozowych na ważniejsze artykuły przemysłowe stanowiła aport, z jakim p. minister przystąpił do rozmów z kartelami w przemyśle przetwórczym, żądając odpowiedniej niżki ze strony przemysłu skartelizowanego. Punktem wyjściowym tych rozmów było żądanie obniżenia cen conajmniej do poziomu cen artykułów nieskartelizowanych.

W związku z tem w pierwszej fazie p. minister Przemysłu i Handlu rozwiązał na podstawie znalezionego ustawy kartelowej 44 umowy kartelowe produkcyjno-handlowe, których działalność była gospodarczo szkodliwą, gdyż wpływała na znaczne rozpiętkę między cenami hurtowymi a detalicznymi, podrażając te ostatnie w stosunku bardzo znacznym, niekiedy nawet anormalnym. W ten sposób usunięte zostały zapory z karteli handlowych, które mogłyby w dużym stopniu zniżyć cenę osiągniętej w przemyśle — do konsumenta.

W drugiej fazie podjęte zostały badania, dotyczące przemysłu przetwórczego — w kierunku wyeliminowania z niego takich karteli, których istnienie nie jest uzasadnione gospodarczo. W wyniku tych badań zostało rozwiązane 273 umów kartelowych, zostały rozwiązane 93 umowy. Poza tem 14 umów kartelowych rozwiązano dobrowolnie.

Prócz tego przeprowadzono rozmowy ze 153 zrzeszeniami kartelowymi. Rozmowy te miały na celu uzyskanie dalszych niżek cen na artykuły skartelizowane w przemyśle przetwórczym, a w wyniku ich postanowione zostały niżki cen na następujące wyroby przemysłowe: rury żelazne, odlewy stalowe, śruby, wyroby ocynkowane, opakowania blaszane, naczynia emaljowane, drut, gwo-

ździe, radjatory, liny i drut stalowy, kwas siarkowy, farby, lakiery, superfosfity itd., itd.

Akcja niżki cen w podstawowych surowcach oraz w przemyśle skartelizowanym przetwórczym odbija się napewno w kalkulacji pozostałych gałęzi przemysłu nieskartelizowanego, podobnie jak i niżka taryf kolejowych działac będzie na wszystkie gałęzie przemysłu. Stąd też p. minister, ujmując zagadnienie niżki cen w szerszych ramach, nie tylko w stosunku do artykułów skartelizowanych, odbył w tych dniach rozmowę z przedstawicielami przemysłu branżowego nieskartelizowanego i samorządu gospodarczego, przemysłu, handlu oraz rzemiosła — w celu pociągnięcia i tych gałęzi do dalszych obniżek cen.

Wynikiem tej rozmowy było zobowiązanie się związków branżowych przemysłu nieskartelizowanego do podjęcia wspólnie z samorządami gospodarczymi akcji wśród zrzeszonych u siebie warsztatów przemysłowych i rzemieślniczych celem przeprowadzenia niżki cen ich artykułów odpowiednio do rezultatów, jakie zostały osiągnięte w tej akcji przez przemysł skartelizowany.

W końcu p. minister Górecki zapowiedział, że na następnej konferencji prasowej, która odbędzie się w styczniu, przedstawi przebieg akcji obniżki i jej efektywne wyniki, oraz będzie miał możność stwierdzenia, w jakim stopniu niż-

ka cen odbiła się na wzroście obrotów w poszczególnych branżach.

Na konferencji tej omówione będą również wyniki prac komisji, złożonej z przedstawicieli sfer gospodarczych, która badać będzie stan gospodarki w przedsiębiorstwach państwowych.

Rozwiązanie dalszych umów kartelowych

Minister Przemysłu i Handlu rozwiązał następujące umowy kartelowe, o rozwiązaniu których mówił podczas konferencji.

W branży metalowo-przetwórczej: „Biuro Sprzedaży Łyżew” s. z o. o. w Częstochowie, obejmujące 4 przedsiębiorstwa, umowa 3 przedsiębiorstw w sprawie regulacji zbytu wyrobów ołowianych w Polsce, umowa 3 przedsiębiorstw w sprawie regulacji zbytu i cen płyt kuchennych.

W branży chemicznej: umowa 2 przedsiębiorstw w sprawie regulacji sprzedaży, cen i warunków sprzedaży amoniaku i wody amoniakalnej, umowa 2 przedsiębiorstw w sprawie regulacji produkcji i zbytu, cen i warunków sprzedaży węgla amonu, umowa 4 przedsiębiorstw w sprawie regulacji produkcji i sprzedaży alunu chromowego, umowa 3 fabryk w sprawie regulacji zbytu, cen i warunków sprzedaży farb chemicznych, Katowice.

W branży mineralnej: umowa 4 przedsiębiorstw w sprawie regulacji produkcji, zbytu i cen balonów szklanych, umowa 2 fabryk w sprawie regulacji produkcji i zbytu wszelkiego rodzaju butelek.

W branżach różnych: umowa między rozwiązaniem już poprzednio przez Min. Przemysłu i Handlu kartelem pn. „Centrowiek” Biuro Sprzedaży Cwiaków Drewnianych obejmującym 4 firmy, a jej uczestnikami w sprawie regulacji produkcji, umowa 4 przedsiębiorstw w sprawie regulacji sprzedaży

blotników i obręczy rowerowych, umowa 3 przedsiębiorstw w sprawie regulacji produkcji, zbytu, cen i warunków sprzedaży kopyt, prawideł i prawidełek, umowa 25 przedsiębiorstw w sprawie regulacji ceny rynkowej igieł, a wreszcie w branży włókienniczej rozwiązano umowę, obejmującą 2 warszawskie fabryki włókiennicze, zrzeszone w s. z o. o. p. f. „Kaliko”.

Potanieją lampy radiowe, przewodniki elektryczne, farby i lakiery

W wyniku dalszej akcji obniżki cen kartelowych zostały ostatnio obniżone ceny tkaniny surowej o ca. 7 proc., przewodników elektrycznych o 8 proc., oraz lamp radiowych o 12 proc.

Tektura surowa używana jest głównie do wyrobu papy dachowej, ponadto znajduje zastosowanie przy wyrobie artykułów izolacyjnych.

Przewodniki elektryczne, jak wiadomo, mają szerokie zastosowanie w budownictwie. Obniżka cen nowego artykułu, używanego w budownictwie, pogłębi obniżkę kosztów budownictwa.

W trosce o rozwój polskiej radiofonji, minister Przemysłu i Handlu osobliście poświęcił szczególne dużo uwagi sprawie możliwie najdalej idącej obniżki cen lamp radiowych, których produkcja z roku na rok znacznie się powiększa.

W związku z tem można spodziewać się odpowiedniej obniżki cen aparatów radiowych, co powinno przyczynić się do szerzego ich rozpowszechnienia wśród naszej ludności.

Pozatem donoszą, iż rozwiążą się dobrowolnie kartele, skupiające fabryki farb i lakierów w Polsce, dwa porozumienia kartelowe co do obić papierowych i porozumienie kartelowe co do litoponów.

Dla życia gospodarczego kraju będzie posiadała szczególne znaczenie niżka farb i lakierów.

Równocześnie zostały uzgodnione obniżki cen kleju kostnego o 10 proc., boraksu o 15 proc. i kwasu borskiego o 25 proc.

Zniżka cen a budżet domowy rodziny pracowniczej

Dotychczasowe posunięcia Rządu w kierunku obniżki cen artykułów podstawowych przyniosły konsumentom konkretne korzyści dzięki zmniejszeniu szeregu wydatków na komorne, opał itd. Zmniejszenia te w budżetach domowych rodziny pracowniczej pokrywają z nadwyżką nowe obciążenia podatkowe na rzecz Skarbu Państwa.

W Warszawie wysokość komornego za dwa pokoje z kuchnią waha się, jak wiadomo, od 60 do 100 zł. Zniżka komornego w wysokości 15 proc., obowiązująca od dnia 1 grudnia rb., przynosi rodzinie pracowniczej oszczędność z tego tytułu od 9 do 15 zł miesięcznie czyli od 108 do 180 zł rocznie.

Zniżka ceny cukru do 1 zł. za kg zaoszczędza w budżecie domowym przy czteroosobowej rodzinie ponad 26 zł rocznie jeśli się uwzględni przeciętną konsumpcję 2-3 kg na osobę miesięcznie.

Na zniżce cen węgla 4 osobowa rodzina zaoszczędzi około 20 zł rocznie.

Łącznie więc niżka tylko w 3 pozycjach budżetu domowego 4 osobowej rodziny, zajmującej dwa pokoje z kuchnią, daje oszczędność od 154 do 226 zł rocznie. Oczywiście suma tej oszczędności wzrosnie, jeśli się weźmie pod uwagę niżkę cen innych artykułów, które również zostały obniżone (np. cena chleba w Warszawie o 4 gr. na kg), bądź też, co do których jest w toku akcja niżki cen.

Zwiększenie eksportu węgla polskiego

Rozmowy przedstawicieli polskiego i angielskiego przemysłu węglowego

Jak się dowiadujemy, w dniach 16 i 17 bm. bawiła w Londynie delegacja polskiego przemysłu węglowego w osobach nac. dyr. Cybulskiego, prez. Faltera, dyrektora Michela, dyr. Radowskiego i b. min. Olszewskiego, którą odbyła porządkową konferencję z przedstawicielami angielskiego przemysłu węglowego.

W toku obrad były omawiane sprawy rozwoju stosunków węglowych polsko-angielskich na podstawie istniejącej między stronami w tym względzie umowy. M. in. zostały wyjaśnione i uzgodnione punkty widzenia na szczegóły wymienionej umowy a w szczególności odnośnie obliczania kon-

tyngentów kwartalnych eksportu węgla.

W wyniku tych rozmów strona polska uzyskała powiększenie wysyłki węgla jeszcze w bież. kwartale oraz został zliberalizowany sposób obliczania kontyngentów kwartalnych w przyszłości.

Omawiana była także sprawa wysyłek węgla na poszczególne rynki, w dziedzinie których to spraw również strony całkowicie uzgodniły z sobą poglądy.

Równocześnie z wymienioną delegacją przemysłu węglowego bawił w Londynie dyr. departamentu górnictwo-hutniczego w M. P. i H. p. Czesław Peche.

Umowa gospodarcza z Niemcami na plenarnym posiedzeniu Senatu

W sobotę Senat odbył ostatnie posiedzenie przed ferjami świątecznymi. Głównym tematem obrad była sprawa ratyfikacji umowy gospodarczej z Niemcami.

Referent tego projektu ustawy sen. Fudakowski omówił historję stosunków gospodarczych między Polską a Rzeszą niemiecką, poczem przeszedł do charakterystyki umowy, podkreślając m. in., że ważnym warunkiem tej umowy jest to, że eksport rolniczy polski ma być lokowany na rynku niemieckim nie po cenach światowych, lecz po cenach rynku niemieckiego. Głównym naszym artykułem eksportowym są artykuły pochodzenia hodowlanego, potem idą zboże, nasiona, drzewo i spirytus. Warunki wymiany polegają na tem, że układ stara się ściśle przestrzegać zasady niezamrażania należnych sum. W tym celu należności mają być wpłacane na ra-

chunki otwarte w Niemczech i w Polsce i mają być kontrolowane przez powołane w tym celu komisje rządowe, które w odpowiednim momencie mogłyby wstrzymać eksport, o ileby równowaga we wzajemnych stosunkach uległa zagrożeniu, a więc o ileby groziły zamrożenia.

Po referacie rozpoczęła się dyskusja, w której zabierali głos sen. Trockenheim i Jeszke, wysuwający szereg zastrzeżeń.

Sen. Jeszke podkreślił m. in., że w umowie gospodarczej z 1931 roku, która nie weszła w życie, najbardziej niebezpieczną była klauzula osiedleńcza. Jeżeli dziś tej klauzuli nie widzimy, to jest to dowód, że od tego czasu prestiż Państwa Polskiego na terenie międzynarodowym wzrósł o tyle, że dziś już nie imputuje się nam takiej klauzuli. Przedmiotem naszej troski powinna

być — zdaniem mówcy — należyte wykonanie kontroli, co przyniesie wielkie korzyści rolnictwu.

W głosowaniu projekt ustawy w sprawie ratyfikacji przyjęto, jak również uchwalono projekty ratyfikacji protokołu dodatkowego do konwencji ze Szwajcarią, porozumienia kontyngentowego ze Szwajcarią, konwencji handlowej i nawigacyjnej z Hiszpanją, dodatkowego traktatu ekstradycyjnego ze Stanami Zjednoczonymi, i protokołu taryfowego z Estonją. Projekty te nie wywołały żadnej dyskusji.

Wreszcie Senat uchwalił dwa projekty ustaw o dodatkowych kredytach na rok 1934/35 i 1935/36 oraz projekt ustawy o wykonywaniu kontroli parlamentarnej nad długami Państwa.

Zamykając posiedzenie, marszałek Prystor życzył senatorom wesółych świąt.

Za polityką morską Rządu winno stać całe społeczeństwo

Szremówienie ministra Kwiatkowskiego

W sali konferencyjnej Ministerstwa Skarbu dnia 15 bm. o godz. 12 odbyła się pod protektoratem pana wicepremiera E. Kwiatkowskiego, uroczystość poświęcenia sztandaru Oddziału „Skarbowców” LMK.

W uroczystości tej wzięli udział: p. wicepremier Skarbu — dr. Grodyński, przedstawiciele Zarządu Głównego LMK, z wiceprezosem Zarz. Gł. LMK, dyr. E. Kłopotowski na czele, dyrektorzy monopoli państwowych, izb skarbowych, urzędów celnych, członkowie Oddziału oraz zaproszeni goście.

Po przemówieniu inauguracyjnym prezesa Oddziału „Skarbowców” p. St. Sieradzkiego, zabrał głos p. wicepremier inż. E. Kwiatkowski, mówiąc m. in.:

„Już dawno pokolenia miały możność działania na morzu, które wiązało się z postępem i dobrobytem Państwa. Ono miało decydować o strukturze społecznej i warunkach bytu Państwa, czy ono będzie wielkim kompleksem, opartym w sposób mocny i logiczny o morze, czy stanie się też jakąś niezrozumiałą figurą z punktu widzenia logiki i geografji. To miało decydować, czy wiele szczepli słowiańskich nad Bałtykiem ma się stać organicznymi częściami Rzeczypospolitej, czy też częściowo miały się rozproszyć. Morze miało dać strukturę społeczną Rzeczypospolitej, czy będzie państwem o charakterze agrarnym, czy morskim, w którym istnieją ambicje ekspansji, czy też państwem, które zasiekałami z drutu kolczastego, czy ostrokołami odgradzi się od morza i będzie żyć w ciasnych formach społecznych. Było to zagadnienie, czy Państwo ma mieć strukturę wiejską czy morską, czy obydwie połączone razem. Gdy nawet powstawały wysiłki w kierunku zrozumienia tego problemu, że tam nad morzem zaciska się jedna z wielkich pętli gospodarczych, że tam zadania Państwa trzeba stawiać wyżej ponad interes żyjących pokoleń, to właśnie ten problemat rozstrzygało się zawsze na korzyść interesów dnia obecnego, a nie przyszłości. I wskutek tych jednostkowych poczynań, niezwiązanych z całym narodem, stwarzano nieraz piękne porwy i sporadyczne sukcesy. To jest konstytucja naszej przeszłości.

W roku 1918, w tym jednym dniu 11 listopada, w którym jakimś dreszczem historycznym polska psychika otrząsnęła się z wszystkich naleciałości niewoli, te same problemy moralne i materialne, te same problemy polityczne i gospodarcze stanęły przed Polską dzisiejszą, jako zagadnienia żywe i aktualne. Wtedy powstała kwestja, czy mamy znowu pozwolić na zacieknięcie pętli gospodarzej na szyl nowej Polski.

Przez nasze granice wschodnie, zachodnie i południowe nie może być wielkiej ekspansji gospodarzej. Polska jest wielkim Państwem i musi pomieścić wielką cyfrę ludności. Jedyne miejsce, gdzie istnieje swoboda gospodarza — to morze. I mamy zjawisko, w którym widzimy, że na odcinku Gdyni i Gdańska odbywa się jakiś wielki ruch gospodarczy, gdzie mimo lat kryzysu 75% obrotu towarowego całej Polski odbywało się na przestrzeni 140 km granic morskich, a dopiero reszta przypadała na 5.400 km granic lądowych. Musimy się jednakże zastanowić, czy ten ruch na odcinku naszych granic morskich jest tylko naszą zasługą. Uważam, że jest to zjawisko izyczne, powstałe wewnątrz naszego gospodarstwa narodowego, które wykazało coraz to większy ruch i tamsam większe ciśnienie. Polskie naczynie gospodarcze, oparte o morze, nabiera stale coraz większej dynamiki, które wyładowywanie następuje na naszym wybrzeżu.

Komunikacja powietrzna w Polsce w okresie zimowym

Obecnie samoloty komunikacyjne kursują według zimowego rozkładu lotów codziennie, nie wyłączając niedziel między Warszawą a Krakowem, Katowicami, Lwowem, Poznaniem i Berlinem, a raz w tygodniu między Lwowem, Czerniowcami, Bu. aresztem, Sofją i Salonikami.

W dniu 25 bm. oraz w dniu 1 stycznia 1936 ruch na wszystkich szlakach powietrznych będzie wstrzymany.

W ten sposób idąc krok za krokiem przez całe generacje, składając ciągle ofiary, wyrzekając się pewnej ilości dóbr materialnych dla nas i naszego pokolenia, stwarzamy element przyszłego życia gospodarczego przyszłej Polski na tym małym odcinku naszego morza.

Rola Ligi Morskiej i Kolonjalnej stanowi rolę bardzo doniosłą; i ta organizacja jest również częścią zagadnienia, gdyż za polityką morską Rządu powinno stanąć całe

społeczeństwo. Idea morska winna przeniknąć całe nasze społeczeństwo, całe nasze życie we wszystkich jego przejawach, stając się najważniejszym z elementów Polski dzisiejszej i Polski przyszłej.

Po tem głębokim i silnym przemówieniu p. wicepremiera E. Kwiatkowskiego dokonano poświęcenia sztandaru. Rodzicami chrzestnymi byli p. wicepremier inż. E. Kwiatkowski i p. prezesowa Kożuchowska.

Chroni i upiększa cerę PUDER ABARID

Ludowcy przeciw uchwałom Stronnictwa Ludowego

Zjazd powiatowy w Krotoszynie uznał program stronnictwa za sprzeczny z zasadami chrześcijańskimi

W Krotoszynie, w woj. poznańskim, odbyło się ostatnio zebranie członków rady powiatowej Stronnictwa Ludowego powiatu krotoszyńskiego, z udziałem kilkudziesięciu osób. Prezes rady powiatowej Stronnictwa Ludowego, p. Stanisław Napzyk, omawiając przebieg ostatniego kongresu Stronnictwa Ludowego w Warszawie, poddał przebieg i uchwały kongresu ostrej krytyce, stwierdzając, że zarówno wnioski, stawiane na kongresie, jak i większość uchwalonych

przez kongres rezolucyj stoi w sprzeczności z ideologją Stronnictwa.

Zebranie powiatowej rady Stronnictwa Ludowego w Krotoszynie uznało program, uchwalony przez kongres warszawski, jako sprzeczny z zasadami chrześcijańskimi. Na wniosek przewodniczącego zebrani podjęli rezolucję, potępiającą uchwały kongresu Stronnictwa Ludowego i uchwalili zawiesić wszelką działalność tego stronnictwa w powiecie krotoszyńskim.

Daremna walka o Polską Lutynię

Dalsze czeskie szykany za Olzą

Miejscowość Polska Lutynia na Śląsku za Olzą była widownią niezwykle burzliwego posiedzenia miejscowej rady gminnej. Radni czescy postawili wniosek, by zmienić nazwę tej miejscowości z „Polskiej Lutyni” na „Hornu Lutyni” (Górna Lutynia). Wnioskowi przeciwstawili się gwałtownie radni polscy. Wśród niezwykle tumultu, w czasie którego omal nie przyszło do bójkki pomiędzy polskimi radnymi a czeskiimi, głosami komunistów wniosek przyjęto.

Zmiana nazwy „Polska Lutynia” jest jednym z fragmentów systematycznej akcji

przemianowywania nazw polskich miejscowości na czeskie. Po zabiorze Śląska za Olzą w roku 1919 przemianowano Polską Ostrawę na Śląską Ostrawę, a obecnie ma ulec zupełnej likwidacji nazwa polskiego grodu prastarego nad Ostrawicą, istniejącego od czasów Bolesława Chrobrego. W podobny sposób Czesi przemianowali np. Cieszyn na Teszyn, Porębę na Porubę, Dąbrowę na Doubrave itp.

Listy, adresowane starami polskimi nazwami, są przez urzędy pocztowe zwracane adresatom.

Inauguracja doradczej komisji podatkowej przy Ministerstwie Skarbu

Na prezesa komisji powołano prof. A. Krzyżanowskiego

Dnia 21 bm. w sali konferencyjnej Ministerstwa Skarbu odbyło się pierwsze inauguracyjne posiedzenie komisji podatkowej przy Ministerstwie Skarbu.

Zadaniem komisji tej będzie opiniowanie projektów ustaw podatkowych i przeprowadzanie zagadnień naszego systemu podatkowego.

Posiedzenie inauguracyjne tej komisji otworzył przemówieniem powitalnym p. Wicepremier i Minister Skarbu, inż. Kwiatkowski, podkreślając cele i zadania komisji. Następnie na przewodniczącego powołano prof. Adama Krzyżanowskiego, a na

jego zastępcę — wicedyrektora departamentu podatków J. Lubowickiego.

Pierwsze posiedzenie komisji poświęcone zostało omówieniu metod prac komisji oraz przedyskutowano projekt dekretu o państwowym podatku od nieruchomości i projekt rozporządzenia w sprawie zryczałtowania podatku przemysłowego od obrotu.

Na dalszym planie prac komisji znajdują się rozpatrzenie wniosków międzyministerjalnej komisji współpracy z samorządem gospodarczym, dotyczących spraw podatkowych.

Sprawy gdańskie w Lidze Narodów

Sprawozdanie Senatu — Przedłużenie mandatu Komisarza Ligi Narod.

Donoszą z Genewy, że na porządku dziennym sesji Rady Ligi w dn. 20 stycznia znajduje się m. in. sprawozdanie prezydenta Senatu gdańskiego z przeprowadzenia przez Senat Wolnego Miasta zmian w rozporządzeniach senackich, które miały być zreferowane wobec uznania ich, decyzją Rady, za sprzeczne z konstytucją. Na porządku dziennym

znajdować się ma również opinja Międzynarodowego Trybunału Haskiego o zmianach w gdańskim kodeksie karnym, przeprowadzonych przez senat oraz ewentualne przedłużenie mandatu obecnego Komisarza Ligi Narodów w Gdańsku. Ważność mandatu jego upływa z dniem 15 stycznia 1937 r.

Anglia przygotowuje się do kontrakcji na morzu Śródziemnym

Noty angielskie do państw śródziemnomorskich

Brytyjskie ministerstwo spraw zagranicznych wystosowało do państw śródziemnomorskich z wyjątkiem Francji, a więc do Hiszpanji, Jugosławii, Grecji i Turcji noty, w których zapytuje, czy państwa te gotowe są udzielić flocie brytyjskiej pomocy w razie zaatakowania jej przez Włochy wskutek zaostrożenia sankcyj. Noty podkreślają mają konieczność aktywnego współdziałania tych

państw, jako członków Ligi Narodów w wykonaniu zadań zbiorowego bezpieczeństwa.

Nie ulega wątpliwości, że od odpowiedzi, jakie Wielka Brytania uzyska od państw śródziemnomorskich, zależy będzie decyzja rządu brytyjskiego co do dalszego utrzymania koncentracji floty brytyjskiej na wodach morza Śródziemnego.

Chore kobiety osiagają przez użycie naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa lekkie wypróżnienie, przyczem polaczone to jest nieraz z nadzwyczaj dobroczynnym działaniem na chore organy. — Zalecana przez lekarzy.

Zamiast życzeń świątecznych

Generalny Inspektor Sił Zbrojnych, gen. Edward Rydz-Śmigły złożył zamiast życzeń świątecznych i noworocznych 150 zł. na zakład wychowawczy dla sierot braci Albertynów w Warszawie.

Plk. Walery Sławek zamiast życzeń świątecznych i noworocznych złożył 50 zł na fundusz budowy Kopca Józefa Piłsudskiego.

Minister komunikacji inż. M. Butkiewicz, zamiast życzeń świątecznych i noworocznych złożył 200 zł na komitet opieki nad najbardziej ubogimi mieszkańcami osiedli miejskich „Osiedle”.

Życzenia świąteczne „Elemki”

Z Kilonji nadeszła następująca depeza: Rodzinom, zarządowi głównemu, zarządom oddziałów, członkom i sympatykom Ligi Morskiej i Kolonjalnej, kapitanom, oficerom, załogom okrętów polskich, serdeczne życzenia świąteczne i noworoczne przesyłają: kapitan, oficerowie i załoga statku ćwiczebno „Elemka”.

Zgon Antoniego Anusza

Warszawa, 22. 12. (PAT) Wczoraj o godz. 19.45 zmarł w Warszawie w mieszkaniu własnym przy ul. Langiewicza nr. 19 b. poseł i b. wiceprezes Państwowego Banku Rolnego ś. p. Antoni Anusz, w 51-ym roku życia. Śmierć nastąpiła z powodu choroby serca.

Pokaz w Berlinie filmu z życia Marszałka Piłsudskiego

W największym kinie „Ufy” na Kurfuerstendamm odbyła się premiera filmu, stanowiącego fotomontaż historyczny, osnuty na tle życia Marszałka Piłsudskiego.

Obecni na premierze byli: ambasador R. P. Lipski z członkami ambasady, prezydent Izby Filmowej Rzeszy min. dr. Lehnich, Prezes Naczelnej Rady Filmowej Ryszard Rzydyński, konsul generalny R. P. dr. Stanisławicz wraz z członkami konsulatu, przedstawiciele ministerstwa Rzeszy oraz partji narodowo - socjalistycznej i liczni członkowie kolonji i prasy polskiej w Berlinie.

Nowy dziennik we Lwowie „Kurjer Lwowski” przestał wychodzić

W sobotę ukazał się we Lwowie pierwszy numer nowego dziennika porannego p. n. „Dziennik Polski”. Jako wydawca figuruje „Małopolskie Wydawnictwo Sp. z o. o.

W krótkiej notatce wstępnej redakcja zaznacza, że dziennik jest organem niezależnej opinji.

Nowe pismo drukowane jest w drukarni dawnego „Słowa Polskiego”. Zaznaczyć należy, że równocześnie niemal przestał wychodzić „Kurjer Lwowski”.

Bezrobocie w Gdańsku

Liczba bezrobotnych na terenie Wolnego Miasta wynosiła, według danych oficjalnych z końcem listopada br. 19.200 osób. Jeżeli uwzględnimy, że w okresie tym wysłano z Gdańska do Niemiec 6000 bezrobotnych, to ostateczna liczba wyniesie za okres sprawozdawczy 25.200 osób. W roku ub. liczba bezrobotnych na terenie Gdańska zwiększyła się z końcem listopada w porównaniu z końcem października o 1.600 osób, podczas gdy w analogicznym okresie roku bież. o 2.800.

W sprawie trudności w f-mie Bata

W ostatnim czasie ukazały się pogłoski, że firma Bata w Zlinie (Czechosłowacja) zwolniła znaczną część swych robotników i znalazła się w krytycznym położeniu.

Jak się dowiadujemy trudności w firmie Bata powstały na tle zatargu podatkowego i protestu firmy przeciwko nowym, zbyt uciążliwym rozporządzeniom kontrolnym i podatkowym. Na obciążenia te firma zareagowała groźbą zwolnienia 10.000 robotników.

W międzyczasie sprawa się wyjaśniła i firma Bata nie zwolniła robotników, ruchu nie ograniczyła i pracuje tak samo intensywnie jak dotychczas.

Sport i Kultura Fizyczna

Nr 63

Nasz tygodniowy Dodatek Sportowy

Rok VI

Hokeiści T. K. S. „Strzelec” zdobyli na własność puchar wędrowny b. wojewody Lamota

Ubiegłej niedzieli, na boisku hokejowym w Ogródkach Jordanowskich w Toruniu, odbył się turniej hokejowy o puchar wędrowny ufundowany przez b. wojewodę pomorskiego p. Lamota. W zawodach uczestniczyły 4 drużyny, mianowicie: TKS „Strzelec”, drużyna I i II, WKS „Gryf” i KS. KPW. „Pomorzanin”. Drużyna Sokola grudziądzkiego z powodu niemożności skompletowania całej drużyny, na turniej nie przybyła.

Przedpołudniem, krótko po godz. 11 odbyło się losowanie, przyczem los skojarzył drużyny „Pomorzanin” i TKS Strzelec I, oraz Gryfu i TKS Strzelec II.

Wyniki poszczególnych spotkań są następujące:

TKS „Strzelec” — KPW „Pomorzanin” 3:2.

Gry trudnił gęsto padający śnieg, który grubą warstwą pokrył lodowisko. Nowo zorganizowana, jako trzecia w Toruniu, drużyna hokejowa KPW zareprezentowała się z jak najlepszej strony. W oczach zryła się jednak brak zgrania, co jest zupełnie zrozumiałe, jeżeli się uwzględni pierwszy występ kolejarzy. Za małym wyjątkami wszyscy są już stosunkowo wysoko zaawansowanymi w umiejętnościach, zawodnikami.

TKS „Strzelec” wystąpił w swoim składzie, z nowym beznadziejnym bramkarzem i doskonale zapowiadającym się nowym obrońcą. Pierwsza tercja gry upływa pod znakiem dużej przewagi drużyny TKS Strzelec, jednak wszystkie kombinacyjne ataki kończą się zaprzeczaniem krawężnika w śniegu, którym boisko jest grubo pokryte. Druga i trzecia tercja są więcej wyrównane, przyczem KPW zdobywa dwie bramki z wyraźnej winy bramkarza TKS „Strzelec”, który obie mógł być łatwo obronić. Ostateczny wynik 3:2 dla TKS „Strzelec” jest sukcesem dla młodej drużyny kolejarzy.

WKS. GRYF — TKS STRZELEC II 4:0

W drugim spotkaniu przedpołudniowym Gryf bez wielkiego wysiłku pokonał II drużynę TKS „Strzelec” w stosunku 4:0. Dużo winy ponosi również i tu bramkarz Strzelca który puścił kilka łatwych do obrony strzałów. Jako całość dobrą kominacyjną grą wyróżnił się atak TKS „Strzelec” w składzie Hejnowicz, Rosiński, Osmoński, który jednak jest mało skuteczny i nie posiada należytej siły na wykończenie akcji napastniczych.

KPW POMORZANIN — TKS STRZELEC II 4:1

W pierwszym spotkaniu wieczorem drużyna KPW „Pomorzanin” pokonała nie bez trudu drugą drużynę TKS Strzelec w stosunku 4:1. Młody narybek Strzelca zareprezentował się nadszpejdzanie dobrze. Wi-

Kazimierz Osmański z TKS „Strzelec”

mistrzem Torunia w ping-pongu

W ubiegły czwartek późnym wieczorem zakończone zostały w świetlicy grodzkiej Związku Strzeleckiego w Toruniu finałowe rozgrywki o indywidualne mistrzostwo Torunia w ping-pongu. W finałach walczyło sześciu zawodników, gry były bardzo zacięte i stały na wysokim poziomie. Zaszczycił tytuł mistrza i miano najlepszego ping-pongisty Torunia zdobył p. Kazimierz Osmański z TKS „Strzelec”, który w spotkaniach finałowych wygrał wszystkie swoje spotkania. Sensacyjną klęskę poniósł nadszpejdzany zeszłoroczny mistrz Pomorza Kilichowski, który w finale przegrał wszystkie spotkania. Z młodych zawodników bardzo dobrze prezentował się Porez z K. S. M. Mokre, dysponujący dużym repertuarem uderzeń, brak mu jednak spokoju i opanowania gry. Poza tym wyróżnił się Winiarski, który przegrał tylko z mistrzem Torunia Osmańskim.

Kolejność miejsc jest następująca: 1-szy Osmański, 2-gi Winiarski, obydwaj TKS „Strzelec”, 3-ci Porez KSM Mokre, 4-ty Czarnecki TKS 29, 5-ty Kamiński i 6-ty Kilichowski również obydwaj TKS „Strzelec”.

Nowi trenerzy lekkoatletyczni ukończyli kurs

Warszawa, 22. 12. (PAT) W sobotę popoł. w Centralnym Instytucie na Bielanych odbyło się zamknięcie kursu, zorganizowanego przez zarząd Polskiego Związku Lekkoatletycznego dla ujednolicenia programu szkolenia w okręgach. Zśród dwudziestu paru osób, które kurs ukończyły, poław otrzymała dyplomy trenerów okręgowych, a reszta dyplomy instruktorów i przodowników. Dyplomy trenerów wydano m. in. Szelestowskiemu, Zakrzewskiemu, Drużbiakowi, Luckhauzowi, Lokajskiemu, Klukowi i Kusocińskiemu.

dać u tych młodych chłopców zrozumienie gry zespołowej, dobrą jazdę na łyżwach, szybkość i wiele pomysłowości kominacyjnych.

Niech tylko nabiorą więcej siły i wagi, a staną się przyszłością hokejową swego Klubu.

TKS STRZELEC I — WKS GRYF 3:0

W spotkaniu finałowym TKS „Strzelec” pokonał Gryf w stosunku 3:0. Gra była szybka i ostra, chwilami nawet brutalna, nie przekraczała jednak norm dopuszczalnych. Drużyna Gryfu w zaciętej obronie nie przebiegała w środkach, często uciekając się do zasad niedozwolonych. To też wielu graczy

wędrowało na minuty karne za bandę. Z drugiej strony trzeba podkreślić wielką ofiarność z którą zawodnicy Gryfu walczyli. Trenk w bramce ustawicznie poprostu bombardowany broniał doskonale. Dwóch bramek obronić nie mógł.

W Strzelcu coraz lepiej zagrywa obrońca Garstecki, który zaczyna rozumieć skuteczność gry ciałem, co jest podstawowym zadaniem obrońców. Bramki zdobyli Głowiński i Karaskiewicz 1.

Po meczu prezes Pom. Okr. Zw. Hokeja Lodowego wręczył zwycięskiej drużynie T. K. S. „Strzelec” poraż trzeci zdobyty puchar wędrowny b. wojewody p. Lamota, tym razem już na własność.

Bokserzy Warszawianki zwyciężają I. K. P. 9:7

Warszawa, 22. 12. (PAT) W niedzielę odbył się tu towarzyski mecz bokserki pomiędzy drużynami I. K. P. (Łódź) a stołeczną Warszawianką. W barwach Warszawianki wystąpili poraż pierwszy dwaj zawodnicy z Grudziądza — Krzemliński i Wexner. Mecz zakończył się zasłużonym zwycięstwem Warszawianki w stosunku 9:7.

W wadze muszej Szwed (IKP) wypunktował prymitywnego Barana.

W wadze koguciej Razniewski (W) wygrał walkowerem wobec nieprzybycia Bartniaka.

W wadze piórkowej Krzemliński wykazał brak kondycji. W dwóch pierwszych rundach Krzemliński miał przewagę nad Spodenkiewiczem, natomiast w trzeciej rundzie był znacznie słabszy. Wynik remisowy.

W drugim spotkaniu wagi piórkowej Forlański (W) wypunktował Leszczyńskiego.

W wadze lekkiej Polus (W) rozegrał rewanżowe spotkanie z Woźniakiewiczem. Nieprzekonywujące, lecz zasłużone zwycięstwo odniósł Polus. Niezadowolona z decyzji sędziego widownia zareagowała gwizdaniem, o I. K. P. demonstracyjnie nie chciał kontynuować dalszych walk. Po pół godzinnej przerwie walki potoczyły się jednak dalej.

W wadze półśredniej Brzózka (W) pokonał Taborca niespodziewanie w 2-giej rundzie przez nokaut techniczny.

W wadze średniej Chmielewski (IKP) zdobył dwa punkty bez walki wobec nadwagi Zaremby. W spotkaniu towarzyskim wygrał Chmielewski w 2-giej rundzie przez nokaut techniczny.

Wreszcie w wadze półciężkiej Pietrzak (IKP) wygrał z Wexnerem, niedostatecznie dysponowanym fizycznie.

Mistrzostwo ping-pongowe m. Grudziądza

W uzupełnieniu naszej notatki w sprawie mistrzostw ping-pongowych m. Grudziądza — organizowanych z polecenia Pom. Okr. Zw. T. S. przez Komendę Grodzką Z. S. Grudziądza — podajemy dalsze szczegóły:

W mistrzostwach mogą brać udział kluby zrzeszone w P. Z. T. Stół.

Mistrzostwa odbędą się w konkurencji drużynowej i indywidualnej.

Losowanie rozgrywek dnia 2 stycznia 1936 r. o godz. 19,30 w Domu Strzelca, ul. Solna.

Same rozgrywki odbędą się w dniach 4, 5 i 6 stycznia 1936 r.

Termin przedstawienia imiennych zgłoszeń Komendzie Gr. Z. S. upływa z dniem 30 grudnia br.

Ze względu na to, że dwa najlepsze zespoły będą miały prawo reprezentowania naszego miasta w mistrzostwach Okręgu — ufamy, że w zawodach wezmą udział wszystkie kluby uprawiające tenis stołowy, a sympatycy tego sportu gremjalnie zaszczycają je swoją obecnością. Wysoki poziom wszystkich klubów naszych daje rękojmię, że zawody będą bardzo ciekawe — a tem samem miłym spędzeniem czasu dla widzów-obszerników.

WARSZAWSKY PING-PONGIŚCI GROMIĄ ŁÓDŹ 8:1

Łódź, 22. 12. (PAT) Międzydzielny mecz ping-ponga Warszawa—Łódź, odbyty w niedzielę, zakończył się spodziewanym wysokim zwycięstwem Warszawy w stosunku 8:1.

Kursy narciarskie w Siance

Kto i na jakich warunkach może się na nie zapisać?

W dniach od 12 do 31 stycznia przyszłego roku pomorski okręg Polskiego Związku Narciarskiego urządza w Siankach w województwie stanisławowskim, niemal nad samą granicą polsko-czechosłowacką, dwa kursy narciarskie dla początkujących i zaawansowanych członków i członkiń P. Z. N.

Kandydaci, pragnący się zapisać na kursy, powinni przynależeć do sekcji narciarskiej jakiegoś klubu, powinni posiadać czarną legitymację P. Z. N. z nalepką na rok 1936, świadectwo lekarskie, stwierdzające, że posiadają odpowiednie warunki fizyczne do odbycia kursu, muszą posiadać własny sprzęt i wykwapowanie i powinni wreszcie złożyć deklarację, że nie będą rościć pretensji do kierownictwa kursu w związku z chorobą, względnie wypadkiem, poza ewentualnymi premjami ubezpieczeniowymi.

Zgłoszenia na kursy należy kierować do dnia 28 grudnia na ręce p. ppłk. Nakonecznikoffa w Toruniu, koszary 63 pułku piechoty.

Ogólny program kursów przewiduje naukę techniki jazdy na nartach, naukę jazdy w terenie (wycieczki), a na zakończenie kursu zawody o sprawność narciarską. Ponadto dla zaawansowanych odbędzie się specjalna wycieczka o odznakę górską PZN.

Na koszt kursu składają się: całodzienne utrzymanie z kwaterą w schronisku D. O. K. X za 3,50 zł dziennie, lub w lepiej

urządzonym domu turystycznym Polskiego Towarzystwa Narciarskiego za 4 zł dziennie i 3 złote wpisowego na ubezpieczenie uczestników od wypadków oraz na koszt administracyjne kursu. Poza tym uczestnicy kursu otrzymują 80-procentową zniżkę kolejową, którą wydadzą oficerowie PW i WF. Przy wpisie należy wpłacić zgóry 10 zł na poczet wyżywienia w schronisku DOK X (w domu turystycznym P. T. N. wpłata ta odpada).

Na kursy przyjęte będą tylko te osoby, które zastępują się do wszystkich wymienionych wskazań.

Uczestnicy kursów proszeni są o zgłoszenie się w dniu 12 stycznia wieczorem w Siankach — informacyjnie będzie można osiągnąć na dworcu kolejowym w Siankach.

Z Pomorza do Sianek można najlepiej jechać przez Łódź, Lwów i Sambor.

Dokładniejszych informacji w sprawie kursu udziela p. ppłk. Nakonecznikoff w Toruniu (koszary 63 pp.).

Okręgowy Ośrodek W. F. w Toruniu zawiadamia, że w czasie trwania ferii świątecznych od 24 grudnia 35 do 6 stycznia 36 r., sale toruńskiego pałacu sportowego będą zamknięte tylko w dniach świąt Bożego Narodzenia. Poza tym organizacje i kluby mogą korzystać z sal Ośrodka w podanym okresie, nawet w zmniejszonych kompletach.

Piłkarze Warty przegrywają w Düsseldorfie 5:2

Berlin, 22. 12. (PAT) W Düsseldorfie odbył się w niedzielę międzynarodowy mecz piłki nożnej między poznańską Wartą a Fortuną z Düsseldorfu. Mecz zakończył się zwycięstwem drużyny niemieckiej 5:2 (2:1). Gra stała na poziomie przeciętnym. Ślaskie i rozmokłe boisko utrudniało grę, zwłaszcza Polakom, gdyż Niemcy lepiej przystosowali się do warunków i wyzyskali tę przewagę dla wywalczenia zwycięstwa. Obie drużyny walczyły fair. Zawodom przyglądało się 2000 widzów.

Piłka nożna na Śląsku

Katowice, 22. 12. (PAT) W niedzielę rozegrano na Śląsku dwa dalsze mecze piłkarskie o mistrzostwo Ligi śląskiej. W Lipinach Naprzód pokonał Czarnych z Chropaczowa w stosunku 9:4 (5:2). W Chorzowie Amatorski K. S. wygrał z zespołem Ob. Katowice 4:1 (1:1).

Poza tym w Tarnowskich Górach ligowy Ruch w pełnym składzie rozegrał mecz propagandowy z miejscowym Śląskiem, wygrywając 9:1 (4:0). Beniaminek Ligi państwowej K. S. Dąb pokonał na własnym boisku K. S. Pogoń z Nowego Bytomia.

Risko Pytkowski znokautowany w 1-szej rundzie

Nowy Jork, (PAT) W Madison Square Garden rozegrany został sensacyjny mecz bokserki między amerykańskim mistrzem świata wagi średniej Polakiem Eddie Babe Risko - Pytkowskim, a Anglikiem Jackem Mc Avoyem.

Sensacyjne zwycięstwo odniósł Anglik nokautując Risko - Pytkowskiego już w pierwszej rundzie. Walka trwała zaledwie 2 min. 41 sek. Anglik miał przez cały czas olbrzymią przewagę, przyczem już po pierwszych uderzeniach Polak był zamroczony. Przez krótki okres walki Risko - Pytkowski znalazł się 6 razy na deskach.

Mecz miał charakter towarzyski i trwał 10 rund.

Międzyokręgowy mecz hokejowy ŚLASK—ŁÓDŹ 6:0

Katowice, 22. 12. (PAT) Na sztucznej lodowisku w Katowicach z okazji zakończenia obozu hokeistów śląskich odbył się międzyokręgowy mecz Łódź—Śląsk. Spotkanie wygrali bezapelacyjnie Ślązacy w stosunku 6:0 (2:0, 1:0, 3:0).

Z zagranicznych boisk hokejowych

Düsseldorf, 22. 12. (PAT) Brukselski E. H. C. pokonał w hokeju reprezentację Berlina w stosunku 3:2.

Praga, 22. 12. (PAT) Hokeiści paryscy Francois Volants odnieśli drugie zwycięstwo w Pradze, tym razem zwyciężając zespół HC Rapid 6:2 (4:0, 1:1, 1:1).

Zurich, 22. 12. (PAT) Drużyna Kanadyjczyków szwajcarskich pokonała reprezentację Austrii 5:1, a reprezentację Wiednia 4:3.

Monachjum, 22. 12. (PAT) W Monachjum reprezentacyjny zespół niemiecki pokonał drużynę Uniwersytetu Oxford w stosunku 5:0 (0:0, 3:0, 2:0).

Berlin, 22. 12. (PAT) Na olimpijskim torze hokejowym w Garmisch Partenkirchen hokeiści uniwersytetu w Cambridge pokonali drużynę mistrza Niemiec S. C. Riesserssee w stosunku 4:2.

POLSKA POŁUDNIOWA PRZEGRYWA Z REPREZENTACJĄ NIEMIEC PÓŁNOCNICZYCH.

Berlin, 22. 12. (PAT) W sobotę wieczorem nastąpiło w Hamburgu otwarcie nowego stadjonu lodowego. Centralnym punktem uroczystości otwarcia był mecz hokejowy pomiędzy reprezentacją Polski południowej i Niemiec północnych.

Nieznaczne zwycięstwo odniosła drużyna niemiecka w stosunku 2:1 (0:0, 1:0, 1:1).

Niemcy byli lepiej zgrani i mieli lekką techniczną przewagę nad Polakami. Dopiero w ostatniej fazie gry naszym hokeistom udało się zdobyć honorowy punkt.

Mecz wywołał duże zainteresowanie i zgromadził przeszło 8 tys. widzów.

HOLENDERSCY HOKEIŚCI CHCĄ GRAĆ W POLSCE.

Amsterdam, 22. 12. (PAT) Reprezentacja hokejowa Amsterdamu zaproponowała polskiemu Związkowi Hokeja Lodowego rozegranie jednego lub dwóch meczów w Polsce w okresie pomiędzy 15 a 20 stycznia.

O PUHAR EUROPY W HOKEJU.

Bukareszt, 22. 12. (PAT) W Bukareszcie w meczu hokejowym o puchar Europy mistrz Rumunii „Telephon Club” przegrał z drużyną budapeszteńską „B. K. E.” w stosunku 2:1.

Węgry przeważali przez cały czas. Wszystkie bramki padły w pierwszej rundzie.

GŁOSY I ODGŁOSY.

Szczodrość samorządów

(ow) W związku z prowadzonymi obecnie przez Rząd pracami w dziedzinie ustawowego uregulowania sprawy pracowników samorządowych, p. Maurycy Jaroszyński zastanawia się w „Gazecie Polskiej” nad całokształtem tego problemu i koniecznością reformy istniejących dziś stosunków. Autor zwraca m. in. uwagę na zbytnią szczodrość samorządów, gdy chodzi o wysokość przyznawanych emerytur.

„Dziedzina przez prawo zupełnie nieuregulowana — pisze p. J. — jest sprawą emerytur pracowników samorządowych. Regulował ją dotychczas każdy samorząd z osobą w drodze statutów wewnętrznych. Czyny te samorzady naogół bardzo lekkomyślnie; szczodrość, jaką wykazały, otwiera dla niejednego w dalszej przyszłości perspektywę ruiny, ogółowi pracowników nie daje zaś pewności zabezpieczenia, bo stawia pod wielkim znakiem zapytania możliwość dotrzymania zobowiązań. Wymownego, a znanego powszechnie przykładu dostarcza m. st. Warszawa: w preliminarzu budżetowym na rok bieżący przewidziano na emerytury 14 milionów, które prawdo podobnie nie wystarczą, w następnych latach przy tych samych normach statutowych liczyć się trzeba z gwałtownym wzrostem, a najwyższy wymiar emerytury wynosi 3700 zł. miesięcznie”.

„...Rewizja emerytur, wypłacanych z funduszy komunalnych, wydaje mi się nieunikniona. Nie potrzeba dodawać, że przeprowadzona być winna z największą ostrożnością i przy salwowaniu wszystkich słusznych interesów, a nade wszystko — minimum existencjalne emeryta”.

Szkodnicy ruchu ludowego

Warszawski „Czas” w artykule, omawiającym zagadnienie ruchu ludowego w Polsce, cytuje następującą opinię prof. Bujaka, o t. zw. „działaczach” ludowych.

„Stan ruchu ludowego w Polsce przed stawia się dzisiaj dosyć smutno, nawet ponuro... Brak mu podstaw i instytucji gospodarczych oraz w przeważającej części programu prawdziwie ludowego. Największym nieszczęściem ruchu ludowego jest nadmierna przewaga idei politycznej... Rzeczywistymi kierownikami ruchu ludowego są zawodowi politycy, którzy nie tylko żyją z tego ruchu, ale są zarazem największymi jego szkodnikami. Nie można zaprzeczyć tym zawodowym politykom dobrej woli... ale trzeba niestety wytknąć znaczne braki charakteru i wykształcenia. Wszyscy oni niemal wyrosli w twardej pracy agitacyjnej, w zaciętej walce konkurencyjnej, nienawiścią ściągani, nienawiścią dyszący, kłamstwami atakowani, kłamstwami zwalczający. Zawód swój... traktują oni niestety zbyt często jako środek utrzymania lub nawet zrobienia kariery. Wykształcenie ich tak że mocno szwankuje... Istotne potrzeby ludu i głębsze cele ludowej polityki gospodarczej, pozostają zawsze dla nich rzeczą mglistą i niepewną...”

Prof. Bujak jest sam znanym działaczem ludowym, jego sąd zatem o przywódcach stronnictwa ludowego uważać należy za całkowicie kompetentny i obiektywny.

Samolot przybył na pokładzie ms. Piłsudski

Do Gdyni, zgodnie z rozkładem jazdy, mimo panujących sztormów zimowych, powrócił onegdaj z Nowego Jorku m/s „Piłsudski”, przywoząc 183 pasażerów, 425 t. ładunku oraz 648 worków poczty.

Na pokładzie m/s „Piłsudski” przywieziony został do kraju nowy samolot typu „Lockhead”, który zakupił „Lot”.

Sprawy rzemieślnicze u schyłku roku

Komunikat Izby Rzemieślniczej w Grudniadzu

1) Izba Rzemieślnicza w Grudniadzu podaje do wiadomości, że z dniem 31 grudnia br. upływa termin do wnoszenia podania do Ubezpieczalni Krajowej w Poznaniu o rozłożenie na raty zaległości z tytułu ubezpieczenia wypadkowego za lata 1930-32. Po szczegóły pp. Starsi Cechów oraz Prezesi Izby Rzemieśln. Samod. otrzymali w tej sprawie szczegółowe informacje w okólniku Nr. 8/35 wobec czego w razie nasuwających się wątpliwości, należy zwrócić się do wspomnianych o informacje.

2) Do końca roku winni także ci rzemieślnicy, którzy zamierzają w r. 1936 prowadzić uproszczoną księgowość, zaopatrzyć się w komplet księgowości, który nabyć można w biurze Izby.

3) Na rok 1936 mogą być jedynie te przedsiębiorstwa rzemieślnicze zwolnione od nabycia świadectwa przemysłowego, w których pracuje tylko sam właściciel bez obcej pomocy, będący w posiadaniu karty rzemieślniczej. Zwolnienie z obowiązku wykupienia świadectwa następuje na wniosek złożony przed 31. 12. 1935 r. w odnośnym Urzędzie Skarbowym.

Sejmik nauczycielstwa Wielkopolski i Pomorza obraduje w Bydgoszczy

Stanowisko zjazdu okręgowego ZNP. wobec ciężkiej sytuacji szkolnictwa i nauczycielstwa

Wczoraj, w niedzielę rozpoczął w Bydgoszczy swe doroczne obrady sprawozdawczy Zjazd poznańskiego Okręgu Związku Nauczycielstwa Polskiego, który ze względu na liczne przybycie delegatów ognisk ZNP. z najdalszych zakątków Wielkopolski i Pomorza, oraz członków Okręgu — przemienił się w sejmik nauczycielstwa poznańskiego i pomorskiego. Zjazd okręgowy ZNP., po dłuższej przerwie weryfikacyjnej prezesa Oddziału Grodzkiego w Bydgoszczy p. Jobkego, oraz przedstawiciela Pomorza p. Konkola i Wielkopolski p. Bernackiego z Ostrzeszowa. Wyjaśniając, iż tegoroczny Zjazd Okręgu ze względu na zgon śp. Marszałka Piłsudskiego odbywa się w terminie późniejszym — mówca wezwał zebranych do uczenia pamięci Wodza Narodu, Wielkiego Protektora i Członka Honorowego Zw. Nauczycielstwa Polskiego chwilą skupienia. W pięknej przemówieniu wstępnym p. prezes Konep przypomniał znajomym słowa Marszałka Piłsudskiego wypowiedziane na zjeździe nauczycielstwa szkół powszechnych w roku 1923 określając rolę i posłannictwo polskiego nauczyciela w odrodzeniu dusz, spaczonych półtorawiekową niewolą.

UROCZYSTE OTWARCIE ZJAZDU

Otwarcie dorocznych obrad zjazdowych ZNP. miało charakter uroczysty. Zjazd zajął prezes Zarządu Okręgowego p. Michał Konep. Na wstępie prezes okręgowy powołał do komisji weryfikacyjnej prezesa Oddziału Grodzkiego w Bydgoszczy p. Jobkego, oraz przedstawiciela Pomorza p. Konkola i Wielkopolski p. Bernackiego z Ostrzeszowa. Wyjaśniając, iż tegoroczny Zjazd Okręgu ze względu na zgon śp. Marszałka Piłsudskiego odbywa się w terminie późniejszym — mówca wezwał zebranych do uczenia pamięci Wodza Narodu, Wielkiego Protektora i Członka Honorowego Zw. Nauczycielstwa Polskiego chwilą skupienia. W pięknej przemówieniu wstępnym p. prezes Konep przypomniał znajomym słowa Marszałka Piłsudskiego wypowiedziane na zjeździe nauczycielstwa szkół powszechnych w roku 1923 określając rolę i posłannictwo polskiego nauczyciela w odrodzeniu dusz, spaczonych półtorawiekową niewolą.

Zkolei prezes Zarządu Okręgowego powitał w serdecznych słowach licznych przedstawicieli władz, urzędów, organizacji i społeczeństwa, a mianowicie pp. reprezentanta Pana Wojewody starostę bydgoskiego Stefana Godeckiego, wizytatora Godeckiego reprezentującego p. kuratora O. S. P. dr. Polaka, radcę Mencel przybyłego w zastępstwie p. prezydenta m. Bydgoszczy Barciszewskiego i Zarządu Miejskiego, insp. szkolnego Tarnowicza, podinspektorów Zytkę, Malewskiego i Chmurę z Bydgoszczy, przedstawiciela Komisji Młodzieżowej w Bydgoszczy dyr. prof. Polakowskiego, reprezentującego równocześnie Okręg Wojewódzki L. M. i K., dalej przewodniczącą Oddziału PBK. Stabrowską, komendantka hufców harcerek prof. Timlera, prezesa PTK dr. Nieduszyńskiego, przedstawiciela ZS. prof. Wodę, delegata Zarządu Głównego ZNP. Kolanke, oraz przedstawiciela koncernu wydawnictw „Dnia” red. Kościelskiego.

O „POWRÓT NAUCZYCIELA DO SZKOŁY”

W dalszym ciągu swego przemówienia prezes Konep omówił sytuację szkolnictwa polskiego, oraz podobną do niej sytuację nauczycielstwa, stwierdzając z jednej strony, iż 1.000.000 dzieci z braku pomieszczeń i etatów nauczycielskich nie może korzystać ze szkolnictwa powszechnego, z drugiej zaś że wytworzona obecnie sytuacja nauczycielstwa tak pod względem materialnym, prawnosłużbowym, jak i społecznym jest rozpaczalna. Nauczyciel, nie tylko, że jest uposażony poniżej minimum wymogów życiowo-

kulturalnych, nie tylko, że obciążony jest pracą ponad swe siły, ale ponadto kępuje go szereg pobocznych, pozaszkolnych obowiązków, odsuwających nauczyciela zupełnie od właściwych obowiązków wychowawcy. Nawiązując do słów wypowiedzianych na ten temat przez kuratora dr. Polaka na konferencji inspektorów, mówca złożył na ręce p. wizytatora Godeckiego podziękowanie za zajęcie się tą sprawą i przypomniał zgromadzonemu apel p. kuratora, by walczyć o „powrót nauczyciela do szkoły”. Apel ten przyjęty został zresztą oklaskami.

Po przemówieniu wstępnym prezesa okręgowego uchwalono nagły wniosek zgłoszony przez jednego z uczestników Zjazdu w sprawie wysłania depeszy na ręce prezydium toczącego się zjazdu nauczycielstwa na Polesiu, wyrażający solidarność i koleżeństwo.

PRZEMÓWIENIA PRZEDSTAWICIELI WŁADZ.

Zkolei nastąpiły przemówienia przedstawicieli władz, które zapoczątkował przedstawiciel Rządu p. starosta Stefanicki następującymi słowami:

„Zjazd Państwa dokonuje się w czasie, gdy na ziemiach naszych widnieje cień śmierci Wodza Narodu, Życie Narodu, które dotąd pozostawało w symbiozie z jestestwem Wodza, wkracza po wstrząsie na samodzielnie ścieżki przyszłości. Terazniejszość uwikłana jest w twarde zmaganiu się na froncie gospodarczym. Rząd powołany wola Pana Prezydenta RP. mobilizuje cały Naród do pomocy celem zaszeregowania Państwa na właściwe miejsce w światowym rzędzie niezależności ekonomicznej. Odcięcie Panów leży na styku z młodem pokoleniem, gdzie najłatwiej znaleźć entuzjazm walki i pracy. Opinia zwrocona ma oczy na Wasze poczynania i nie wątpię, będą one iść po myśli najlepszego Dobra Rzplitej i pomocy Rządowi. Witając Zjazd w charakterze przedstawiciela Rządu życząc owocnych obrad i najwłaściwszych wskazań do dalszej pracy”.

Jako następny głos zabrał p. wizytator Godecki, stwierdzając na podstawie znanych sprawozdań z działalności Okręgu ZNP. w Poznaniu stały wzrost tężny życia organizacyjnego Związku. Świadczy to o coraz większym zrozumieniu zasług, oraz roli organizacji.

P. radca Mencel witając Zjazd imieniem prezydenta miasta i Zarządu Miejskiego podniósł pracę nauczycielstwa, znaną zwłaszcza dobrze na gruncie bydgoskim, gdzie stosunki współpracy ZNP. z władzami miejskimi wydają jaknajlepsze rezultaty. Okres przedświąteczny przeszkodził Zarządowi Miasta w zorganizowaniu odpowiedniego przyjęcia uczestników Zjazdu. W przemówieniu swem p. radca Mencel zapewnił nauczycielstwo bydgoskie, iż miasto nadal starać się będzie o polepszenie warunków pracy w szkołach, realizując w dalszym ciągu plan rozbudowy szkolnictwa powszechnego.

P. dyr. prof. Polakowski powitał Zjazd im. Komisji Młodzieżowej, oraz Ligi Moralnej i Kolonjalnej Okr. Wojewódzkiego i Łódz. w Bydgoszczy, poczem przemówienia powitalne wygłosili: przewodnicząca PBK. p. Stabrowska, komendant hufców harcerek prof. Timler, oraz prezes PTK dr. Nieduszyński.

Przedstawiciel Zarządu Głównego ZNP. p. Kolanke omówił treściwie bolączki stanu nauczycielskiego, stwierdzając, iż nadeszł już czas, by nauczycielstwo związkowe zwróciło się z wyraźnym apelem o poprawę sytuacji, gdyż przedłużanie dotychczasowego stanu rzeczy odbija się szkodliwie na szkolnictwie i pracy wychowawczej. Przemówienie delegata Zarządu Głównego spotkało się z aplauzem zgromadzonych i nagrodzone zostało zresztą oklaskami.

Z okazji Zjazdu wysłano depeszę hołdowniczą do Pana Prezydenta RP. następującej treści:

„Zarząd Okręgu Poznańskiego Zw. Nauczycielstwa Polskiego obradujący w Bydgoszczy przesyła Panu Prezydentowi wyrazy czci i hołdu i zapewnia o swej pracy dla Państwa. Wobec ciężkiej sytuacji, w jakiej znajduje się nauczycielstwo Zjazd zwraca się do Pana Prezydenta z serdeczną prośbą o opiekę nad rozwojem szkolnictwa”.

Pozatem wysłano depesze o podobnej treści do Generalnego Inspektora Armji p. gen. Bzdza-Smiegłego, Pana Premiera i Ministra WR. i OP.

W godzinach popołudniowych rozpoczęły się obrady w sesjach, które trwać będą przez dzień dzisiejszy. Szczegółowe sprawozdanie z tej części obrad zamieścimy w numerze jutrzejszym.

Zniżka ceny za prąd elektryczny na Helu

Zgodnie z ogólną tendencją niżki cen, rada gromadzka gminy zbiorowej Hel na posiedzeniu w dniu 15 grudnia br. uchwaliła obniżyć cenę prądu elektrycznego pobieranego z elektrowni gminy o 20 groszy na 1 kilowatgodzinie.

Kurs poglądowy o Polsce dla młodzieży polskiej z Gdańska

Pochwały godna impreza gdańskiej Macierzy Szkolnej

Macierz Szkolna w Gdańsku urządza w porozumieniu z okręgiem łódzkim polskiego Związku Zachodniego w czasie tegorocznej przerwy Bożego Narodzenia dla starszej młodzieży z terenu W. Miasta Gdańska kurs o charakterze społecznym. Zadaniem kursu jest zapoznanie szczegółowe uczestników z krajem ojczystym przez zwiedzenie największych miast, ośrodków przemysłowych i kulturalnych; o zorientowanie ich w nowych zagadnieniach kulturalnych, gospodarczych i społecznych Polski współczesnej przy po-

mocy specjalnych wykładów, organizowanych w poszczególnych miastach Polski; przygotowanie techniczne młodzieży do pracy terenowej przez przeprowadzenie pogadanek na temat organizacji pracy polskiej na terenie W. Miasta, prowadzenie prac propagandowych i oświatowych. Kurs trwać będzie od 27 grudnia do 6 stycznia 1936 r., — przyczem zwiedzone będą następujące ośrodki: Poznań, Katowice, Kraków, Zakopane, Borysław, Lwów, Łódź i Warszawa.

KOŁNIERZYK **GeŻet** to symbol 10729 Z CZERWONĄ NITKĄ **gentlemanna**

Kolejarz zmiądzony między dwoma wagonami w Gdyni

Onegdaj, w czasie przetaczania wagonów towarowych na stacji odstawczej w porcie między budkami P. 2 a P. 3, po ciąg złożony z sześciu wagonów najechał na puste wagony, stojące na zwrotnicy sąsiedniego toru.

Zderzenie wykołowało pięć wagonów. Na stopniu jednego z nich stał prze-

tokowy Franciszek Bilot. Rzucony siłą zderzenia między dwa wagony, został straszliwie zmiądzony i poniósł śmierć na miejscu.

Przybyły lekarz zastał już zimne zwłoki. Nie ustalono dotychczas przyczyny tragicznego wypadku.

Tajemniczy zamach na leśniczego w lasach kębskich

W sobotę, dnia 21 bm. znaleziono w lesie pod Kębłowem (pow. morski) zbitego i ciężko poranionego leśniczego Preusa.

Jak się okazało w trakcie dochodzeń, leśniczy Preus wyszedł w piątek o godz. 9-tej rano do pracujących w lesie robotników. Gdy nie przyszedł na obiad, a następnie nie wrócił i na kolację, zaniepo-

kojona żona zaalarmowała robotników i wszczęła poszukiwania.

Dopiero w sobotę w godzinach przedpołudniowych znaleziono w lesie nieprzytomnego, ciężko poranionego leśniczego.

Policja wszczęła energiczne dochodzenia w tej tajemniczej sprawie.

Chciał dostać większy przekaz na gwiazdkę

Onegdaj do jednego z okienek w gdańskim Urzędzie Poczтовым zbliżył się jakiś młody człowiek, przedkładając przekaz do wypłaty, opiewający na sumę 900 złotych. Ale w chwili, kiedy urzędnik począł szczegółowo badać przekaz, młodzieńiec prędko oddalił się od okienka i zniknął w tłumie, pozostawiając w ręku przekaz.

Urzędnik zameldował o wypadku dyrekcji poczty, która oddała podejrzany przekaz policji. Dochodzenia wytlómaczyły zagadkowe odejście młodzieńca od okienka pocztowego. Jak stwierdzono,

przekaz ów nadał niej. Józef Jach w urzędzie pocztowym Rumja-Zagórze na adres niej. Michała Warota na „post-restante” i adresat pieniądze podjął.

W czasie podejmowania pieniędzy zamiast 4 złotych, na którą to sumę opiewał przekaz, młodzieńiec postawił cyfrę 900 złotych, a zamiast „post-restante” napisał adres ul. Świętojańska nr. 28 m. 7. Jednakże nie obeznany dobrze z techniką pocztową przekazów pieniężnych, zrobił to bardzo nieumiejętnie i obecnie ukrywa się przed poszukującą go policją.

ANTONI ŻEBROWSKI

Dyrektor Oddziału Państwowego Banku Rolnego w Gdyni

opatrzony Świętymi Sakramentami zmarł dnia 21 grudnia 1935 r., w wieku lat 64.

W Zmarłym traci Państwowy Bank Rolny długoletniego i szczerze oddanego Instytucji Współpracownika.

Eksportacja zwłok z Domu Sióstr Sw. Wincentego a Paulo do kościoła Najświętszej Marii Panny odbędzie się w poniedziałek, dnia 23 b. m. o godz. 9 rano, gdzie odprawione zostanie nabożeństwo żałobne, poczem nastąpi odprowadzenie zwłok do auta pogrzebowego. Pogrzeb odbędzie się w Warszawie w piątek dnia 27 b. m. na cmentarzu powązkowskim.

PAŃSTWOWY BANK ROLNY
Oddział w Gdyni

11680

W dniu 21 grudnia 1935 r., zmarł po długich cierpieniach

S. P.

Antoni Żebrowski

długoletni członek Rady Nadzorczej naszej Spółki

W Zmarłym tracimy szczerze oddanego dla naszej instytucji Zwierzchnika i światłego współtowarzysza pracy

Chłodnia i Składy Portowe
w Gdyni

11682

S. P.

ANTONI ŻEBROWSKI

Dyrektor Oddziału Państwowego Banku Rolnego w Gdyni

opatrzony Św. Sakramentami zmarł w dniu 21 grudnia 1935 r.

W Zmarłym tracimy Zwierzchnika, który posiadał przywiązanie i szacunek współpracowników.

Jako pierwszy Kierownik gdyńskiej placówki naszego Banku, świecił nam przykładem umiłowania Gdyni i ludu kaszubskiego.

Cześć Jego pamięci!

Pracownicy Oddziału
Państwowego Banku Rolnego
w Gdyni

11681

Pionier uczciwości

Sp. Antoni Żebrowski, dyrektor Państw. Banku Rolnego w Gdyni

Morze to burza i wielki bezbrzeżny spokój. To grzmiały huk sztormu i wielka, zupełna cisza. To dwie ciągle łączące się, stykające się z sobą krańcowością. I te krańcowości, będące wyrazem morza, są też wyrazem życia, nad morzem się toczącego. Są one wyrazem życia miast portowych, są też wyrazem życia Gdyni.

W Gdyni nad brzegiem morskiego żywiołu zetknęły się dwie krańcowości ludzkie. Przybyli tu wiedzeni nadzieją burzliwego, łatwego, awanturczego życia ludzie z poszarpaną przeszłością, ludzie stojący poza nawiasem etyki, poniżej wszelkiego poziomu moralności, ale przybyli tu również ludzie o niezwykłej szlachetności ducha, ludzie owiani najlepszą inicjatywą, ludzie bezkompromisowi, prawi, uczciwi. Przyszli tu, bo czuli, że tam, gdzie kształtuje się dopiero wielki ośrodek ludzki, potrzebni są tacy, wytrwali bojownicy o ideę, o uczciwość.

Do tych wielkich, choć cichych i skromnych pionierów Gdyni należał zmarły onegdaj S. P. Antoni Żebrowski, dyrektor oddziału gdyńskiego Państwowego Banku Rolnego.

Pochodził z ziemi Wileńskiej i może duchowi kresowemu zawdzięczał to, że i na zachodnich morskich kresach Rzeczypospolitej umiał znaleźć wspólny język z miejscowym rolnikiem, miejscowym Kaszubą, dla których na swym odpowiedzialnym posterunku był zawsze najbliższym, najlepszym doradcą, dla którego był zrozumiałą swą prostą, twardą uczciwością obywatelską, — uczciwością, która, bez przesady rzecz można, gruntowała na tych ziemiach poezję dla owych ludzi „nietutejszych”, reprezentujących twórcze poczynania władz centralnych.

S. p. dyrektor Żebrowski nie brał bezpośredniego udziału w życiu publicznym Gdyni. Nie starał się odgrywać jakiegokolwiek roli. Nie uchylał się jednak od pełnienia funkcji w życiu społecznym. Brał udział we wszystkich oficjalnych wystąpieniach Gdyni, spełniając ciężkie dla niego obowiązki reprezentacji.

Był jednym z najwcześniej osiadłych tu obywateli. Był świadkiem wielu wydarzeń w życiu rodzącej się i rosnącej Gdyni, które swym subtelnym dowcipem umiał tak głęboko i uczciwie określić w ich zarodku, wcześniej, niż oczywistymi stawały się ich skutki.

Wszyscy znali tego sympatycznego, wesołego starszego pana, trochę dziwaczego swą bezpośredniością, swoją śmiałością w formułowaniu sądów i wreszcie swoją całkowitą niezależnością, tak rzadko spotykaną w życiu wogóle, a w atmosferze gdyńskiej w szczególności.

Widywano go, gdy codziennie wychodził na swój ulubiony spacer nad morze, gdy obchodził ulice, które w jego powstały oczach; codziennie musiał popatrzeć na miasto, które tak szczerze i uczciwie kochał.

We wszystkim, co mówił, przebijała wybitna, subtelna umysłowość. Jego niezrównany, pogodny dowcip, jego szczerść w stosunku do ludzi, były zaszczytnym wyróżnieniem w stosunku do tych, których cenil i lubił i krepującym cieżarem dla tych,

którzy woleli nie stykać się z tym bezkompromisowym człowiekiem.

S. p. dyrektor Żebrowski należał do najjaśniejszych, najspanialszych przedstawicieli pierwszego pokolenia Gdyni. Duży jest dorobek jego sumiennej, drobnostkowej, codziennej pracy na stanowisku kierownika placówki Państwowego Banku Rolnego. Dużo położył wielkich, rzetelnych zasług, ale do historii Gdyni przejdzie przede wszystkim jako jeden z pierwszych pionierów uczciwości, nie tylko w jej zwykłym znaczeniu życiowym, ale w jej najpiękniejszym, najszerzym pojęciu ogólnoludzkim.

Śmierć S. p. Antoniego Żebrowskiego, którego ciężka, bolesna choroba nekłała bezlitośnie od długiego szeregu miesięcy, z którego cierpienia fizyczne przedwcześnie uczyniły staruszką, jest wyprawieniem dla Niego. Jest ona jednak ciosem dla samej Gdyni, która przez długie lata ciepłem wspomnieniem otaczać będzie Jego jasną postać.

M. A.

Walne zgromadzenie akcjonariuszów Banku Zw. Spółek Zarobkowych

Przesesem Banku został wiceprezes W. Staniszewski

W Poznaniu odbyło się nadzwyczajne walne zgromadzenie akcjonariuszów Banku Zw. Spółek Zarobkowych. Na zebraniu dokonano wyboru członków Rady Nadzorczej Banku. Prezesem Banku wybrano p. Wacława Staniszewskiego. Zarząd Banku złożył Radzie sprawozdanie z podwyższenia kapitału akcyjnego i zakomunikował, iż nowa emisja w sumie 15 milj. zł została całkowicie pokryta w gotówce.

Oryginalne podanie bezrobotnego

Młody bezrobotny z ziemi radomskiej pisze wiersz do Komisarza Rządu w Gdyni

Codziennie na ręce Komisarza Rządu m. Gdyni wpływają dziesiątki podań, listów i próśb, prawie zawsze... o posady.

Nikt nie chce jakoś uwierzyć, że w Gdyni kwestja bezrobocia jest jeszcze bardziej ostra, niż gdzieindziej, i ciągle jeszcze samo imię Gdyni budzi różowe nadzieje, dopiero ciężki zawód przynosi wszystkim stwierdzenie stanu faktycznego na miejscu. Co miesiąc napływa do Gdyni przeszło 1 i pół tysiąca nowych mieszkańców, z których większość sprowadza tu nieuzasadniona nadzieja znalezienia pracy i chleba.

Ostrożniejsi są przynajmniej ci, którzy listownie zwracają się do władz i urzędów, gdyż mają przynajmniej ostrzeżenie, które powstrzymuje ich od ryzykownego kroku, jakim jest przyjazd do Gdyni.

To też listy i podania tego rodzaju codziennie nadchodzą na ręce Komisarza Rządu.

Ale onegdaj otrzymał Komisarz Rządu list, jakiego dotychczas nie otrzymywał napewno żaden z przedstawicieli władzy ad-

ministracyjnej. Jest to podanie młodego bezrobotnego z Gródka w powiecie kozienickim, ziemi Radomskiej, mającego ukończonych 6 klas gimnazjum, odbył służbę wojskową i znajdującem się w skrajnej nędzy.

Podanie jest tem niezwykle, iż pisane jest wierszem.

„Do JWielmożnego Pana Sokoła — Komisarza Miasta Portowego Gdyni.

„Zwracam się do Pana

Z uprzejmymi słowami prosząc o chwilę pa-

re,

A jeśli prośba moja będzie wysłuchana

To przywróci mi znowu byt i dawną wiarę.

Żyjąc w ciężkich warunkach, te jedne mam

chęci

By pracować i uczyć się samemu w domu,

Ale kiedy mi los mój stanie na pamięci

To milczę i nie żalę się nigdy nikomu.

Chciałbym kiedyś pracując uczyć się wy-

trwale

By dobrym swej ojczyzny być obywatelem

By jak drudzy pracować ku Jej szczęściu,

chwale

I by dobro Jej było mego życia celem.

Chciałbym nurzać swe myśli w chłodne

morskie fale,

Wchłaniać w siebie bezmiary mórz i ich po-

teję

Słychać pieśni spokojne i burz morskich za-

le

Z ich mocy siły władczej pisać piękną księ-

gę.

Być w Gdyni, jej precudnym raczyć się

widokiem,

I przeżywać z nią okres tętnej — pracy

drzenie

Granie syren napełniać myśl i fal losko-

tem...

W Gdyni mieszkać, pracować jest mojem

marzeniem!"

Niewiadomo, czy życzenie młodego bez-

robotnego z ziemi radomskiej da się spełnić,

w każdym razie życzymy mu, by znalazł

pracę w Gdyni, która już na odległość bu-

dzi w nim tak gorące uczucia. Sądzymy, że

znajdzie się ktokolwiek, kto ofiaruje mu ja-

ką pracę tem więcej, że poeta jest b. mało

wymagający i prosi o „każdą pracę najtru-

dniejszą i najmniej płatną, jak nie teraz to

choćby na wiosnę, z początkiem sezonu".

Dzięk

w Toruniu

Poniedz.
23
grudnia

KALENDARZYK RZYM-KAT.

Poniedziałek: Wiktorji — Wtorek: Wigilja, Adama i Ewy

PRZEWIDYWANY PRZEBIEG POGODY
w dniu 23 bm.

Zachmurzenie zmienne z przelotnym gżdzieniem śniegiem. W górach umiarkowane, pozątem lekki mróz. Umiarkowane wiatry z kierunków zachodnich.

gdyż ojciec wiedział, że **tylko PHILIPS**

jest najmiłym prezentem gwiazdkowym dla całej rodziny i nabył odbiornik Philipsa, korzystając z rewelacyjnego systemu ratalnego

zaliczka zł. 17.-
raty mies. po zł. 17.⁵⁰

Sprzedaje

E. SIWIEC, TORUŃ
Żeglarska 31.

DYZUR APTEK

— Dzisiaj i jutro dyżuruje w śródmieściu: Apteka Radziecka, ulica Szeroka; na Bydgoskim przedmieściu: Apteka św. Anny, ulica Mickiewicza 98 (od godz. 23 do rana); na Mokrem: Apteka pod Łabędziem, ul. Kościuszki (od godz. 23 do rana).

TEATR ZIEMI POMORSKIEJ

— Dzisiaj — nieczynny.
— Jutro — nieczynny.

REPERTUAR KIN

ARIA: „Córka generała Pankratowa” i „Walc dla Ciebie” (dzisiaj premiera — jutro kino nieczynne).
MAES: dzisiaj i jutro — nieczynny.
LIRA: dzisiaj i jutro — nieczynny.

WYSTAWY

— Godzinie w salach hotelu „Polonia” przy placu Teatralnym — Stała Wystawa Sztuki (wstęp bezpłatny). — Nowa zmiana eksponatów.
Z URZĘDU STANU OBYWILNEGO.
Dnia 20 grudnia zgłosili:
Urodzenia: blacharz Feliks Chojnacki, córke Marję; mechanik Bernard Dybowski, córke Gizelę i cholewkarz Hersz Jozsek Tombak, córke Sarę.
Śluby: mistrz blacharski Jan Wiśniewski z Haliną Jesznanowską; malarz Bernard Jenzowski z Heleną Wróblewską i rzeźnik Franciszek Pslich z Emilia Rabelegą.
Zgony: Marta Norkowska, Szosa Chelmińska 72, lat 36; robotnik Michał Hinz, Wybickiego 75, lat 78; tapicier Bronisław Köster, Studzienna 6, lat 38; aktor Czesław Twarowski, Jęczmienna 13, lat 57 i Włodzimierz Pohl, Nowy Rynek, 14 dni.

Informator dla przyjezdnych

w Toruniu

Polecamy restauracje i kawiarnie

Dwór Artusa, tel. 19-62. Restauracja o najwykwintniejszej kuchni na Pomorzu pod kierownictwem znakomitych kuchmistrzów wydaje na miejscu i do domu znakomite potrawy na wesela, rauty, przyjęcia. Smaczne i obfite obiady i kolacje. Sale pięknie odrestaurowane na sebraniu, bale i zjazdy. W obiad matjne, wieczorem dancing towarzyski. Ceny przystępne.

Restauracja „Do Gracjana”, ul. Szczytna róg Szerokiej, tel. 19-96. Polecane zdrowe domowe śniadania, obiady, kolacje znane ze swej drobnoci. Fachowo pielęgnowane piwa, skora i rzetelna obsługa, ceny niskie. Nowocześnie urządzony lokal.

„Esplanada”, Telefon 1322. Najwykwintniejszy lokal w mieście. Występy artystyczne sił krajowych i zagranicznych. W każdy czwartek odbywają się popularne dancingi na rzecz Białego Krzyża. W każdą niedzielę i święto o godz. 17 odbywają się wive o'clocki towarzyski; z przerwami. Początek codziennie o godz. 21. Lokal czynny codziennie do rana.

„Trzy Korony” — hotel, restauracja, dancing, Rynek Staromiejski 21, tel. 1657. Hotel całkowicie odremontowany, pokoje po cenach przystępnych, restauracja — bar, wydaje smacne obiady, kolacje. Wieczorem dancing towarzyski przy dźwiękach znakomitej orkiestry Dargła. Lokal otwarty do rana. Dla towarzysztwo polecam sale zabaw i zebrań.

„Pod Orłem”, Mostowa 17, Tel. 2046. Kabalet — dancing. Najwykwintniejszy lokal nocny w śródmieściu. Atrakcje artystyczne sił krajowych i zagranicznych. Dancing towarzyski. — Do całosci przygrywa pierwszorzędna orkiestra p. Theinera. Wykwintna kuchnia — dobrze pielęgnowane napoje. Jedyny w Toruniu „Cocktail Bar”. — W niedzielę i święta Five o'clock. — Występy artystów. — Dancing. Lokal otwarty codziennie do godz. 5-ej rano.

Najlepsza okazja Kupna :

Schwengrub-Radjo, Łazienna 17, tel. 1665. Radjoodbiorniki, głośniki nowoczesnych typów, oszczędnościowe żarówki po rewelacyjnych cenach. Przyjmuje asygnaty. Najstarszy i nierwcy Polski Zakład Op-

Gwiazdka się zbliża — czy złożyłeś już na biedne dzieci? Niechaj nikogo nie zabraknie w szeregach ofiarodawców!

Serdeczny oddźwięk, z jakim spotkała się i tym razem nasza akcja zbiórkowa na Gwiazdkę dla biednych dzieci, pozwala żywić nadzieję, że łańcuch uczestników zbiórki będzie w dalszym ciągu szybko się powiększał, a zebrane kwoty urosną do rozmiarów, które umożliwią obdarowanie licznej rzeszy najuboższej dziatwy toruńskiej. Skromne i zahukane nędzą dzieci te z tęsknotą wypatrują zapowiedzi, że zgodnie z dorocznym zwyczajem nastąpi dla nich rozdanie podarków gwiazdkowych, dzięki którym także i one wezmą udział w ogólnej świątecznej radości. Z wdzięcznością małe serduszka już dziś zwracają się do ofiarności społecznej, wierząc, że ona nie zawiedzie, że odczuwać będzie nad tem, aby uboga dziatwa nie czekała na próżno.

Dlatego też ponownie apelujemy gorąco do toruńskiego obywatelstwa: nie zwlekajcie ani chwili — nieście grosz ofiary na piękny, szlachetny cel!

W dalszym ciągu datki złożyli:

P. Dr. Stanisław Gąsowski, Wicesta-

Kilkanaście razy sprzedał swą ojcowiznę i za to posiedział 4 lata w więzieniu

Alojzy Sokulski, mieszkaniec wsi Frydrychowo w pow. wąbrzeskim i właściciel 25-morgowego gospodarstwa, mając wstręt do uczciwej pracy na ojcowiznie, a będąc z natury sprytny, choć nie posiadając żadnego wykształcenia, postanowił zrobić ze swej zagrody warsztat intrzynek zarobków przez fikcyjne wydzierżawianie majątku.

Na pomocników dobrał sobie dwóch pośredników z Wąbrzeźna, Józefa Stochmala i Józefa Kosterkę, a klientów wyszukiwał w drobnych ogłoszeniach prasy pomorskiej.

Zgłaszającym się Sokulski wydzierżawiał swe 25-morgowe gospodarstwo, pobierając zgóry zaliczkę tytułem należności za dzierżawę, a kontrakty zawierał u różnych pokątnych „doradców prawnych”.

Gdy nadchodził termin objęcia gospodarstwa przez dzierżawcę, Sokulski zrywał kontrakty z różnych, jakoby od niego niezależnych przyczyn, wpłacone zaś zaliczki zobowiązywał się zwracać. Na zabezpieczenie redagował bezwartościowe „umowy likwidacyjne”. Naturalnie żaden z dzierżawców pleńdży swych więcej nie oglądał.

W tak wyrafinowany sposób oszust w ciągu roku 1934 poszkodował cały szereg drobnych ciulaczy i to na dość poważne kwoty, m. in. Edwarda Fochta na 1200 zł., Władysława Gładycha na 958 zł., Roberta Treichla na 1300 zł., Józefa Michalaka na 900 zł., Józefa Przybyszewskiego na 410 zł. i Stanisława Kowalczyka na 100 zł. Poza tem ofiarą Sokulskiego padło wielu takich, którzy wstydzali się iż pozwolili się w tak łatwy sposób oszukać, pretensji swych nie zgłosili do prokuratora.

Oszukańczej „działalności” Sokulskiego położyło kres doniesienie jednego z poszkodowanych. Prokurator zainteresował się niebezpiecznym „ptaszkiem” i kazał go osadzić za kratki.

tyczny, Franciszek Seidler, Toruń. Optyk i bandażysta, obok poczty, Staromiejski Rynek 16 telefon 1574. Dostawa dla kas chorych klinik ocznych i dla wojska.

Z miasta

— Dzisiaj będzie kino „Aria” czynne. Dzisiaj w poniedziałek, czynne będzie tylko kino „Arja” przy ul. Mickiewicza, pozostałe zaś teatry świetlne będą zamknięte. Natomiast jutro, w wigilję świąt Bożego Narodzenia, wszystkie kina będą zamknięte.

Wznowią przedstawienia w pierwszy dzień świąt. W tym samym dniu odbędą się również otwarcie zupełnie odnowionego kina „Świt” (dawne kino „Światowid”).

— Hojny dar dla bibliotek żołnierskich. Zarząd okręgu pomorskiego Polskiego Białego Krzyża w Toruniu składa serdeczne podziękowanie p. sędziemu Janowi Sokulskiemu za hojny dar w postaci 60 ksiązek ofiarowanych dla bibliotek żołnierskich.

Święta w Stowarzyszeniu Polsko-Francuskiem

W związku z nadchodzącymi świętami Bożego Narodzenia, zebranie dyskusyjno-konwersacyjne Stowarzyszenia Polsko-Francuskiego w Toruniu przerwano do przyszłego miesiąca. Pierwsze takie zebranie odbędzie się dopiero we wtorek dnia 7 stycznia 1936 r. i rozpocznie się jak zwykle o godzinie 20.

Abażury — Lampy

duży wybór — niskie ceny
E. SIWIEC — Toruń 11092

Gwiazdki toruńskie

Hallo!... Kto mówi?

Zwyczajnie towarzyskie obowiązują ludzi dobrze wychowanych wszędzie: w salonie i w kawiarni, w teatrze i na ulicy. Jeden jest tylko wyjątek, gdy jesteśmy przy telefonie. Wówczas nawet zwykła uprzejmość uważana jest za przesadę. Nasze telefonistki mogłyby o tem coś niecoś powiedzieć...

Taki wykwinny skądinąd i doskonale ułożony pan, drze się przez telefon bez najmniejszej żenady.

— Psiakrew, do ciężkiej cho... y, niech mi pani nie przerywa połączenia! To jest kryminał z temi telefonistkami! Do stu diabłów, niech mi pani nie przeszkadza!

Bogu ducha winna telefonistka musi wysiuchiwać tych ordynarnych złorzeczeń, bo przez telefon wszystko uchodzi. A spróbowałby kto w innych okolicznościach odezwać się w podobny sposób do kobiety! Mąż, brat, ojciec, szwagier, sekundanci, pojedynk, jeden, albo i więcej trupów — słowem tragedia okrutna i krwawa...

Na pocieszenie telefonistkom mogę powiedzieć tylko to, że również częste są kłótnie pomiędzy samymi rozmówcami. Oto przykład: dzwonił telefon. Podnosimy słuchawkę i mechanicznie wołamy — hallo!

Głos z mikrofonu:
— Kto przy aparacie?
— Najprzód chcę wiedzieć, kto tam mówi — replikujemy.

Głos z mikrofonu:
— Ale ja pana pytam, kto przy telefonie?
— Pytaj pan zdrow, w próżnię nie gadam!...

Rozmowa nabiera akcentów gwałtownych. Jedna z rozmawiających stron w zdenerwowaniu rzuca słuchawkę, która z łoskotem pada na widełki. Co zawinił błędny aparat telefoniczny?

A przecież to takie proste. Gdy zgłaszamy się do kogoś z wizytą czy w interesie, musimy się przedtem zaawizować — wymienić imię i nazwisko. Tak samo trzeba czynić przez telefon.

— Tu mówi Iksiński; z kim mam przyjemność?

— Tu Ipsyloński, uszanowanie panu, jak się pan miewa?

I wszystko w porządku, rozmowa toczy się przyjaźnie.

Kiedyś w spisie telefonów toruńskich była instrukcja, jak należy wyszczytać rozmowę. Ale ludzie mają krótką pamięć, proponowałbym więc powtórzyć pouczenie w spisie na rok 1936. Może wreszcie zapamiętają i wskazówka stanie się regułą. Odstępstwo od niej będzie dopuszczalne tylko wtedy, gdy z mikrofonu odezwie się... dzwigniony, kokieteryjny głosik, aby nas trochę pointrygować.

Tylko w tym bowiem wypadku zagadka głosu z telefonu będzie miała dla nas urok...

Nowa wystawa obrazów

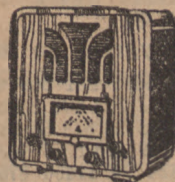
W niedzielę została otwarta w Toruniu przy ul. Chelmińskiej 16 wystawa obrazów artysty malarza Vavii-Gierczaka, obejmująca m. in. liczne obrazy z Gdyni i wybrzeża polskiego. Wystawa potrwa do dnia 1 stycznia.

od razu zrozumiał, że **tylko PHILIPS**

dzięki swym zaletom technicznym i akustycznym stwarza niewyczerpane źródło radości dla całej rodziny.

zaliczka zł. 17.-
raty mies. po zł. 17.⁵⁰

SZWENGRUB

Toruń, Łazienna 12. 11690

Kino „ARJA”
Początek: 8.50 i 9.50, w święta 2.30, 5.0 i 8.50.
Ceny: 0.50 i 1.00 zł.
Sala dobrze ogrzana.

Dzisiaj (poniedziałek) oraz w I, II i III święto wspólny program podwójny.

CÓRKA GENERAŁA PANKRATOWA

Czołowy film polski. Akcja toczy się w 1905 r. w środowisku bohaterów i bohaterki w walce z caratem. Obsada: Ney, Bogda, Brodniewicz, Zabczyński, Cybulski, Junosza-Stępczewska.

WALC DLA CIEBIE
Obsada: Camilla Horn i tenor opery wiedeńskiej Louis Grasseva.

Z zebrania prezesów Kółek Rolniczych i Rady Powiatowej Tow. Roln. Pow. w Chełmnie

W dniu 16 grudnia odbyło się w Chełmnie zebranie Rady Powiatowej T. R. P. poprzedzone przez zebranie prezesów Kółek Rolniczych zwołane dla ustalenia kandydatów do Zarządu T. R. P. i do Rady Wojewódzkiej P. T. R.

Zebrań przewodniczył prezes Rady Powiatowej Śląski. Po odczytaniu protokołu i sprawozdania Zarządu za I półrocze roku 1935/36 przystąpiła Rada do wyborów 2-ch członków Zarządu w miejsce ustępujących pp. Fl. Buczkowskiego i F. Karpińskiego. Z podanych Radzie przez zebranie prezesów kandydatów, zostali wybrani: p. Fl. Buczkowski z Lisewa (ponownie) i p. T. Rakowiecki z Reptowa.

Delegatami do Rady Wojewódzkiej P. T. R. wybrani zostali pp.: J. Potyrała, Wł. Bajek, A. Wiśniewski i J. Tatarek.

Następnie inż. Roman Zych wygłosił referat p. t. „Plan rolniczy rozwoju gospodarczego życia polski”, po którym nastąpiła ożywiona i rzeczowa dyskusja, w której zabrał głos p. starosta, wygłaszając dłuższe przemówienie w nawiązaniu do referatu.

Na wniosek p. W. Rybickiego z Sarnowa Rada uchwaliła rezolucję do starostwa, z prośbą obniżenia opłat kominiarskich.

W ciągu dalszym obrad poruszane były sprawy różnych bolączek rolników chełmińskich, na które udzielali wyjaśnienia p. starosta, prezes Śląski, nac. Bombiński.

Prezes Kółka Rolniczego w Małym Czystem, p. L. Kraśkiewicz wniosł na Radę, aby Izba Rolnicza rozszerzyła produkcję bekoni i nie dopuszczała do tego, aby handlarze prywatni odstawali bekony, zarabiając na tem z pokrzywdzeniem rolników-producentów, oraz żeby bekony przyjmowane były tylko od rolników zrzeszonych w organizacji.

Stwierdzić należy, że obrady odbywały się w nastroju poważnym i rzeczowym, z całym zrozumieniem ciężkiej sytuacji rolnictwa, starając się wyszukać drogę ku polepszeniu jej.

Z działalności Związku Strzeleckiego w Grudziądzu

Związek Strzelecki na terenie Grudziądza posiada 4 oddziały męskie, 1 oddział żeński oraz oddział przedpoborowy. Poza tem z nowym rokiem wyszkoleniowemu 1935-36, t. j. z dniem 1. 10. br. zorganizowany został hufiec „Orląt Strzeleckich”, który rozwija się pomyślnie. W tej chwili ćwiczy 50 chłopców.

Główny wysiłek Z. S. jest skierowany na wyszkolenie obywatelskie i fizyczne rocznika przedpoborowego, no a już „oczekiem” wszelkich poczynań wychowawczych są oczywiście „Orląta”.

Wszystkie oddziały Z. S. posiadają własne świetlice, wyposażone w sprzęt świetlicowy i radioaparaty.

Przy Komendzie Grodzkiej Z. S. przy ul. Solnej Nr. 9-11 znajduje się główna świetlica, mogąca pomieścić zgórą 100 osób. Urządzenie świetlicy utrzymane jest w stylu zakopiańskim; świetlica posiada doskonały 5-lampowy radioaparat.

Z. S. Grudziądz posiada następujące sekcje sportowe: a) strzelecką, b) ciężkiej atletyki, c) bokserską, d) piłki nożnej, e) ping-pongową, f) kajakową, g) kolarską, h) gołębiarską.

Wychowanie fizyczne polega na systematycznym prowadzeniu zaprawy gimnastycznej i przeprowadzaniu konkurencji P. O. S. i O. S.

Życie sportowe rozwija się, dając dobre wyniki. Dnia 7. 12. br. odbył się pierwszy publiczny występ ciężkoatletów Z. S., którym sekcja zadokumentowała swą żywotność i dużą sprawność fizyczną; członków liczy 30, a wśród nich znajduje się kilka rutynowanych atletów-zapaśników. Był to występ, dobitnie wykazujący, do czego dojść można, gdy pod dobrą ręką uprawia się właściwe ćwiczenia gimnastyczne.

Dnia 8. 12. br. odbył się mecz bokserski między Z. S. a niemiecką drużyną S. C. G. Zwycięstwo odnieśli Strzelcy grudziądzcy w stosunku 10:6.

Uznając znaczenie obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej, Z. S. prowadzi wyszkolenie i bierze udział w marszach konkurencyjnych, urządzanych przez L. O. P. P. Grudziądz.

Nadewszystko jednak Z. S. docenia znaczenie strzelectwa w obronie kraju, kładzie specjalny nacisk na rozwój sportu strzeleckiego, organizując corocznie imprezy „10 strzałów ku chwale Ojczyzny”.

Również każdego roku organizuje się „Tydzień Propagandy Z. S.”, dający dodatnie rezultaty w sensie spopularyzowania idei strzeleckiej.

Wychowanie obywatelskie przeprowadzane jest planowo, za pomocą wykładów, inscenizacji, odczytów. Referentami wychowania obywatelskiego w 95% są siły fachowe — profesorowie miejscowych szkół, z profesorem ob. Dyniewiczem na czele.

W dniu 30 listopada br. IV oddział Z. S. urządził uroczysty obchód rocznicy powstania, zainaugurowany pięknym przemówieniem ob. Maniewskiego.

Nowe wydawnictwo Instytutu Bałtyckiego

Dr. Rajmund Galon: „Dolina dolnej Wisły”. Przewodnik Krajoznawczy

Autor nowego wydawnictwa Instytutu Bałtyckiego „Dolina dolnej Wisły”, docent Uniwersytetu Poznańskiego dr. R. Galon jako rodowity Pomorzanie zna doskonale omawiany teren, co uwydatnia się wybitnie w metodzie wykładu. Wychodząc z założenia, że dziś turyści już nie wystarcza suche wyliczenie miejscowości i dat historycznych z niemi związanych, kładzie autor szczególny nacisk na tło krajoznawcze. Dolina zaś dolnej Wisły dla jej wyjątkowych walorów krajoznawczych ma dla turysty ogromne znaczenie.

Część ściśle przewodnikową poprzedza opis ogólny terenu, dzielący się na rozdziały: „Odrębność krajoznawcza doliny dolnej Wisły”, „Jak powstała dolina dolnej Wisły”, „Jak powstała delta wiślana”, „Pierwotny krajobraz doliny”, „Człowiek przedhistoryczny w dolinie dolnej Wisły”, „Dolina Wisły szlakiem kulturalnym i etnicznym” i szereg innych, dających w sumie jasne pojęcie o bogatej przeszłości tej krainy. Po działach wskazówek i informacji następuje wyczerpujący opis trasy, od Torunia aż po morze. Nie pominięto też tej części doliny, która (w okolicy Kwidzyna i Malborka) pozostała po tamtej stronie kordonu.

Nie pomijając walorów malowniczych doliny Wisły pomorskiej, uwypukla autor pewne dane geologiczne, niezbędne dla zrozumienia zjawisk krajoznawczych. Stwarza tym sposobem nowy u nas typ przewodnika,

łączy bowiem opisy miast i wsi ze szczegółowym i pogłębionym obrazem otoczenia. Przewodnik jego odda zatem duże usługi turystom, którzy interesują się nie tylko zabawkami okolic zwiedzanych, lecz przede wszystkim krainą samą, jej morfologią i geologią.

Całość bardzo starannie opracowana jest owocem głębokich studiów naukowych autora i dowodem pietyzmu tak z jego strony, jak też instytucji wydawniczej. O pietyzmie tym świadczą słowa przedmowy: „Kto raz oglądał dolinę dolnej Wisły wraz z jej gradami w świetle zachodzącego słońca lub krocząc w jasną noc przez pachnące, oparami okryte łąki, widząc w oddali światelka samotnych domostw lub sunący Wisłą, oświetlony statek, kto raz stanął nad strumieniem brzegiem doliny i okiem ogarnął bezmierne, jasne przestrzenie, znane wstęgą Wisły, lub krocząc przez kwitnące sady na stoku dolinowym, ten nie zapomni jej uroku, a przychodząc po raz drugi, odkryje nowe bogactwa jej krajobrazu”.

Liczne (33) ryciny przeplatają tekst, drukowane członkami miłym dla oka; do tekstu dodane są 3 mapki doliny Wisły, na których można śledzić trasy poszczególnych wycieczek. Wreszcie orjentację w Przewodniku znakomicie ułatwia zamieszczony na końcu skorowidz miejscowości.

Pod względem zewnętrznym książeczka została wydana bardzo starannie.

Kurs dla zbieraczy pieśni ludowych odbywa się w Inowrocławiu

Z inicjatywy dr. Michała Pollaka, kuratora okręgu szkolnego w Poznaniu, otwarty został w Inowrocławiu pierwszy w Polsce kurs specjalny dla zbieraczy pieśni ludowych. Program kursu obejmuje następujące tematy: „Rola pieśni w kulturze polskiej”, „Charakterystyka regionów kulturalnych Kujaw, Wielkopolski i Pomorza”, „Zarys biologii pieśni ludowej”, „Właściwości pieśni ludowej wymienionych wyżej regionów”,

„Technika czytania pieśni ludowych”, „Fonografowanie rzeczy ciekawych w terenie” i inne.

Kierownictwo kursu, który trwać będzie tydzień, objął prof. U. P. dr. Lucjan Kamiński, wykładają prof. Cierniak i okręgowi instruktorzy oświaty pozaszkolnej pp. Mierniczek i Madejski. Na kurs zgłosiło się kilkudziesięciu nauczycieli szkół powszechnych z Kujaw, Wielkopolski i Pomorza.

Nowe n. Wisłą

— Kwasm solnym w twarz. Nief. Jelińska zamieszkała w Nowem miała pretensje do pewnego kawalera czeladnika stolarskiego, swego byłego sublokatora. Spotkawszy go onegdaj wieczorem na ulicy Zduńskiej oblała mu, najniepodziwianiej, twarz jakimś trującym płynem, przypuszczalnie kwasem solnym. Poparzony młodzieniec musiał corychlej szukać opieki lekarskiej i jedynie dzięki temu nie postradał wzroku. Krewka niewiasta będzie za ten czyn odpowiadala przed sądem.

Na biedną dziatwę

Młyny Lubickie, sp. z o. o., złożyły w Administracji pisma naszego zł 50 na biedne dzieci toruńskie zamiast życzeń świątecznych i noworocznych.

Młodzież Golubia uczy się latać

Hasło „Uczmy się latać” przenika powoli we wszystkie zakątki naszego Pomorza.

Dnia 14 grudnia 1935 r. rozpoczął się kurs teoretyczny w nowopowstałym Kole szybowcowym w Golubiu. Pierwszy wykład z szybownictwa instruktora wojewódzkiego p. Gallusa ilustrowany był filmem p. t. „Jak powstaje szybowiec” oraz „Bezmiechowa jako ośrodek szkolenia szybowcowego”. Przed oczami widzów przesunęły się piękne momenty lotów szybowcowych, wywołując szczerzy zachwyt wśród młodzieży.

Zarząd Kole z prezesem p. burmistrzem Reiskim, sędzią p. Kanteckim i przeszło 300 osobami dorosłymi i młodzieżą zapelnilo sałę wykładową.

Dzięki pomocy Okręgu Wojewódzkiego L. O. P. w Toruniu Kole posiada już dwa szybowce i inny sprzęt do szkolenia. Na terenach znajdujących się tuż obok miasta, z własną rozpozczą się loty.

Nowopowstałej placówce „Szczęść Boże!”

Tabela gwiazdkowego ciągnięcia loterii

Główne wygrane

Zł. 20.000 na nr.: 25705
Po zł. 5.000 na n-ry: 101049 108033 152833 156897 180433 183605
Po zł. 2.000 na n-ry: 35736 46660 49724 50595 92321 98023 105651 104898 132392 168191
Po zł. 1.000 na n-ry: 968 1005 1400 4193 3712 1545 2075 6582 6784 12507 13328 13633 13478 14731 16846 18862 23714 24913 28399 29000 32012 35635 41125 41199 42826 46860 46741 49674 54900 55782 58352 58727 61916 65266 68090 68849 69776 70216 72324 75958 78473 75535 83366 85249 86994 87227 85406 95294 96527 100170 101416 103527 104617 107840 109817 110671 111454 110567 112715 112933 114591 121411 128313 129119 130986 131441 134183 136914 135819 136372 138209 141471 142057 132330 146146 147561 151521 156611 157527 157906 156363 157832 158777 161107 162038 162745 160965 160817 165384 166810 168429 170762 172316 181183 183821
Wygrane po 200 zł.
363 468 1085 231 509 65 99 705 872 953 2018 412 793 836 3398 409 847 4157 269 365 5455 88 643 56 98 871 6068 164 244 827 7169 225 8269 9033 124 266 716 10251 424 94 11464 676 743 861 943 763 13000 14595 920 16034 282 631 17166 507 702 119205 384 522 696 71 317 560 753 18440 648 86 19095 216 311 981 20055 982 21117 411 884 950 22130 263 731 23126 441 945 24881 967 26060 319 795 182 549 21728 494 966 28338 748 73 29014 237 594 875 30363 31536 800 88 33098 756 34135 71 233 37678 38315 486 890 39006 31 100

140352 789 873 141519 816 95 142314 83 113 517 81 859 44063 190 209 505 433 525 679 730 863 947 11 133 207 341 933 143815 144279 469 146071 124 602 18 604 45015 45 54 169 313 46159 246 592 606 863 117024 44 727 99 118008 57 147430 562 796 148033 630 875 149209 457 716 47142 484 629 85 48180 250 220 312 710 119348 78 404 785 886 723 74 593 49064 238 467 505 707 120432 629 47 899 121129 227 347 81 150009 676 883 51132 211 63 409 551 441 516 844 122074 200 42 66 571 649 754 154287 525 836 155955 156402 52 81 93 243 430 680 951 84 54300 635 68 72 586 125000 283 87 868 927 126079 914 84 55152 313 598 610 713 62 96 557 657 127077 84 113 310 452 511 75 910 160046 111 161476 796 938 46 162093 955 56121 208 496 606 929 57072 104 64 128111 16 373 461 583 129060 461 241 884 163289 476 634 164638 914 93 32 347 627 721 43 826 58058 287 674 546 725 72 165195 677 166027 319 790 981 167142 59323 170209 470 536 708 171567 172065 603 60140 350 465 71 520 61263 659 762 133264 83 585 609 947 134372 498 173073 244 174002 323 532 90 777 176472 552 623 713 992 64134 71 412 65078 696 137216 526 685 137013 27 48 247 711 863 67 177831 178058 203 366 509 179571 398 466 66025 560 810 67093 631 49 77 867 928 139369 549 670 670 717 831 606 623 71389 527 796 68 143594 669 93 144183 302 717 32 875 68166 552 897 69189 231 334 457 140000 237 369 426 45 612 141132 384 77 592 700 43 957 76 432 618 739 847 905 142250 393 469 630 70120 431 500 66 623 71389 527 796 68 143594 669 93 144183 302 717 32 892 958 61 70 72089 265 84 422 61 525 145163 73 674 811 94 146010 566 604 714 846 73063 469 699 782 940 74042 477 731 899 147038 95 236 98 452 520 604 5 76006 306 578 616 26 50 875 77171 827 49 931 148553 622 704 989 149038 601 714 906 45 88 78060 260 729 871 170 607 790 884 79066 271 495 556 93 845 150279 84 302 90 557 602 94 909 64 80443 49 712 81044 178 201 356 63 532 151025 61 156 203 20 54 70 349 571 76 743 82069 368 426 895 975 83555 59 795 935 150523 354 519 728 967 153166 720 620 704 84204 84 412 521 878 86526 154329 672 81 756 155360 788 837 907 34 711 883 990 92 87093 218 549 65 903 156020 177 667 157233 333 642 51 720 88305 722 821 89113 54 320 493 555 641 923 158184 419 823 932 79 159005 20 299 750 955 755 935 160048 649 854 997 161284 94 526 606 783 868 92276 385 98 462 855 93065 84 828 31 162156 443 983 163059 303 29 256 96 621 94244 358 549 958 95181 164026 55 96 97 200 40 670 732 85 876 238 407 9 731 964 96236 71 77 96 340 917 967 165041 247 573 768 166132 395 643 97155 247 376 698 870 98013 242 650 715 167086 158 418 719 168071 84 224 99190 383 647 856 52 309 755 836 50 169292 550 801 922 100027 47 481 991 101158 69 305 89 170104 499 526 745 171043 50 66 125 698 874 902 86 102068 411 688 715 74 278 518 647 740 919 172092 341 62 99 842 45 103001 11 181 394 525 54 795 506 734 173261 336 428 507 748 887 104521 32 609 10 756 839 953 84 105004 174260 417 35 815 175035 52 377 748 91 910 176623 737 837 914 177273 370 458 952 178055 251 342 96 440 41 78 598 683 85 791 996 179041 49 224 30 773 89 925 42 180114 581 861 181126 75 289 449 517 677 96 916 38 182149 466 649 71 80 706 11 850 183083 247 98 358 646 841 988 184244 634 780 991

SILVA RERUM

zebrał i zestawiał Bolesław Busiakiewicz
KALENDARZYK HISTORYCZNY.
Co się kiedy i gdzie wydarzyło?

18 GRUDNIA.

- 1575 Umarł sławny kronikarz polski Marcin Bielski, autor „Kroniki wszystkiego świata”. Żył lat 80.
- 1786 Urodził się w Entin znakomity kompozytor Karol-Marja v. Weber.
- 1803 Umarł w Weimarze jeden z najwybitniejszych pisarzy i myślicieli niemieckich — Johann Gottfried v. Herder.
- 1862 Urodził się we Lwowie znakomity współczesny wirtuoz-pianista Maurycy Rosenthal.
- 1885 Urodził się w Stanisławowie znakomity współczesny pisarz polski, jeden z najwybitniejszych stylistów — Stanisław Wasylewski. Podpisywał się też pseudonimem — Jan Bury.
- 1909 Umarł w Cannes W. Ks. carskiego domu panującego Romanowych — Michał Mikołajewicz.

19 grudnia

- 1462 Król polski Kazimierz Jagiellończyk, powolny żądaniom szlachty, wydaje wyrok śmierci na kilku mieszczan krakowskich za zabicie w 1461 roku w Krakowie — Andrzeja Łęczyńskiego.
- 1745 Urodził się wybitny i znakomity historyk niemiecki Ludwik Ranke, zasłużony historyjograf państwa pruskiego.
- 1803 Tadeusz Czołki otrzymuje ukaz cara Aleksandra I, upoważniający go do założenia w Krzemieńcu t. zw. „Gimnazjum Wołyńskiego”.
- 1883 Urodził się w Częstochowie światowej sławy skrzypek-wirtuoz Bronisław Huberman. Jest on też fanatycznym propagatorem idei Paneuropy.

20 grudnia

- 1380 Umarła w Budzie matka króla Ludwika Elżbieta, córka Łokietka, a siostra króla Kazimierza Wielkiego. Żyła lat 84.
- 1796 Urodził się zasłużony działacz patriotyczny wśród młodzieży wileńskiej — Tomasz Zan, współzałożyciel Filomatów i „promienistych”. Poeta i przyjaciel Mickiewicza.
- 1834 Umarł w Auxerre na zapalenie mózgu i suchoty jeden z najznakomitszych polskich pisarzy i umysłów — Maurycy Mochnacki — wybitny historyk, krytyk i estetyk.
- 1922 Zgromadzenie Narodowe wybiera na Prezydenta Rzeczypospolitej — Stanisława Wojciechowskiego.

z całego kraju

Kolej wprowadza bilety tygodniowe

Z dniem 1 stycznia 1936 r. Ministerstwo Komunikacji wprowadza na kolejach bilety tygodniowe po zniżonej cenie. Bilety te uprawniają do codziennego przejazdu między dwoma stacjami tam i spowrotem w ciągu całego tygodnia.

Cena biletów tygodniowych jest nadzwyczaj niska, gdyż za cenę 3 pojedynczych przejazdów można korzystać z 14 przejazdów.

Ten rodzaj biletów opłaca się dla osób zamieszkałych w odległości do 100 kilometrów od miejsca pracy, a w szczególności dla przedsiębiorców i rzemieślników, wykonywujących pracę poza miejscem zamieszkania, a nawet dla ludności rolniczej, przyjeżdżającej do miasta po zakupy, gdyż bilet tygodniowy kosztuje taniej niż cena po-

jednocy biletu za dwa przejazdy tam i spowrotem.

Dla przykładu podaje się cenę biletów tygodniowych na odległość 10 km — 1,50 zł, 20 km — 3 zł, 25 km — 4,20 zł.

Z biletów tygodniowych mogą korzystać wszyscy ci, którzy posiadają odpowiednią legitymację, która jest ważna cały rok kalendarzowy. Legitymację taką można nabyć w Kasie Biletowej za opłatą 10 gr. przy załączeniu jednocześnie fotografii, pragnącego korzystać z biletów tygodniowych, o formacie 65 razy 43 mm. Osoby posiadające legitymacje urzędnicze, wojskowe lub inwalidzkie mogą nabyć bilety tygodniowe za okazaniem tych legitymacji, bez potrzeby zakupu nowych legitymacji w kasach biletowych.

Krajowy zjazd Niższych Funkcjonariuszów Państwowych

W dniach 5 i 6 stycznia 1936 r. obradować będzie w Warszawie Zjazd Delegatów Kół Związku Niższych Funkcjonariuszów Państwowych R. P. Tematem obrad Zjazdu będą przede wszystkim sprawy uposażeń, które w tej kategorii pracowników państwowych po ostatnich dekreтах ograniczających płace i zaopatrzenia emerytalne, nabierają wyjątkowego znaczenia.

Spodziewany jest liczny udział delegatów ze wszystkich miast powiatowych, w któ-

rych istnieją Kola Związku N. F. P.

Na porządku obrad Zjazdu znajdzie się również sprawa zmiany statutu Związku, celem dostosowania go do obecnych warunków pracy organizacyjnej, umożliwiającej licznemu rzeszom niższych funkcjonariuszów państwowych i samorządowych należenie do Związku oraz rozszerzenie działalności Kół w zakresie samopomocy i pracy kulturalno - oświatowej.

Programy radiowe

Wtorek, 24 grudnia

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6,30 Pieśń „Najświętsza Panna”. 6,33 Pobudka do gimnastyki. 6,34—6,50 Gimnastyka. 7,20—7,30 Dziennik poranny. 11,57 Sygnał z Warsz. Obs. Astronom. 12,00 Hejnał z Włocławka. 12,03 Dziennik południowy. 12,15—12,30 „Nie przeszkadzać mamusi” — pogadanka dla dzieci p. K. Plekarczycy (z Poznania). 13,25—13,30 „Dzień Wigilijny” — pogadanka. 13,30—15,00 Przerwa. 15,00—16,00 Koncert Zesp. T. Seredyńskiego (ze Lwowa). 16,00—16,15 „Słuchowisko dla młodzieży szkolnej”. 16,15—16,30 „Cała Polska śpiewa” — aud. prowadzi prof. Br. Rutkowski. 16,30—17,00 „Pastorałki” na organy solo — wykona F. Nowowiejski (z Poznania). 17,00—17,15 „Wigilia na Słowiańcu” (transmisja z Krako-

wa). 17,15—17,45 Teatr Wyobraźni: Słuchowisko dla dzieci p. t. „Najpiękniejszy wieszcz” — J. Morawskiej. 17,45—18,15 „Kolendy kompozytorów poznajskich” Marja Klelewska sopran solo z tow. fort., skrz., harfy i oboju (z Poznania). 18,15—18,35 „Wigilia legionisty Potyrały” — w oprac. Adama Pomian-Kruszyńskiego (z Katowic). 18,50—19,40 Powsechny Teatr Wyobraźni: Słuchowisko p. t. „Wieszcz wigilijny” wg K. Dickensa, w oprac. Józefa Langiera. 19,40—20,25 Koncert Małej Ork. P. R. pod dyr. Z. Górzyskiego. 20,25—20,55 Recital fort. Jerzego Sulikowskiego. 20,55—21,00 Przerwa. 21,00—21,40 Michał Świerzyński: „Pójdźmy wszyscy do Boleśm” — wigilijna kolenda w wyk. Lucyny Szczyńskiej (sopran) i Józefa Korolkiewicza (baryton) z tow. chórow i ork. P. R. pod dyr. St. Nawrota. 21,40—22,10 „Audycja wigilijna dla Polaków w obczyźnie”. 22,10—22,30 „Przy pracy w noc wigilijną”. Obrazek słuchowiskowy Marjana Plechala (z Łodzi). 22,30—23,00 „Święta w muzycznej rodzinie” —

audycja w oprac. dr. Jerzego Młodziejewskiego (z Poznania). 24,00—1,15 Pastorka z kaplicy Matki Boskiej Ostrobramskiej w Wilnie.

ROZGŁOSNIA POMORSKA

6,50—7,20 i 7,30—7,50 Muzyka z płyt (z Warszawy). 7,50 Program na dzień bież. 7,55—8,00 Pare informacyj. 12,30—13,25 Orkiestry i soliści (płyty). 13,30—14,30 Muzyka salonowa (płyty). 18,35 Program na dzień nast. 18,45—18,50 Zycie kult.-artyst. i naukowe na Pomorzu. 23,00—24,00 Muzyka popularna w wyk. orkiestry i soliści (płyty).

ZAGABANICA

17,00 Monachjum. „Przybieramy choinkę” — wesoła aud. muzyczna. 17,05 Praga. Kolendy. 17,25 Moskwa (RCZ). „Mazepa” — opera Czajkowskiego. Tr. z Filii Teatru Wielkiego. 18,00 Koenigswusterhausen. Dzwony katedralne. 18,00 Berlin. „Na choince świąteczki piona”. 18,00 Leningrad. Koncert Chopinowski. 18,05 Budapeszt. Recital woloncz. 19,00 Rówieć. „Boże Narodzenie” — orat. Bacha. 19,10 Wiedeń. „Boże Narodzenie” — orat. Schuetza. 19,10 Ryga. Pieśni wigilijne. 19,15 Budapeszt. Muzyka organowa. 19,15 Frankfurt. Ludowa muzyka wigilijna. 19,30 Moskwa (WCSPS). Recital skrz. Temianki. 19,30 Sztutgart. „W święcie świąteczek” — koncert wigilijny. 20,00 Berlin. „Święta noc” — muzyka i pieśń. 20,00 Koenigswusterhausen. „W blasku świąteczek” — koncert rozrywkowy. 20,10 Wiedeń. Kolendy austriackie. 20,30 Brno. Kolendy francuskie. 20,35 Wiedeń. Koncert wigilijny. 21,00 Koenigswust. Koncert rozrywkowy. 21,20 Lipsk. Dzwony niemieckie w wieczór wigilijny. 22,00 Koenigswust. Muzyka kameralna. 22,50 Kolonia. Symfonia Nr. 5 Brucknera. 22,55 Wiedeń. Koncert orkiestrowy. 23,00 Frankfurt. Kolendy. 23,00 Monachjum. „Gdy bije dzwony wigilijne” — koncert. 23,00 Koenigswust. „Nikt dziś nie będzie samotny” — aud. słowno-muzyczna. 23,05 Praga. Msza pastorałna. 23,30 Anglia (Reg. Progr.). Muzyka taneczna. 24,00 Wiedeń. Pastorka z katedry św. Stefana. 24,00 Rzym. Pastorka. 0,15 Paris F. T. T. Kolendy różnych narodów. 0,50 Strasburg. Pastorka (transm. z Katedry Strasburskiej).

ZWYCZAJE GWIAZDKOWE NA KASZUBACH.

Kaszuby stanowią nieprzebraną skarbnicę regionalizmu. Po wioskach kaszubskich zachowało się mnóstwo dawnych zwyczajów ludowych, przekazywanych tradycją z ojca na syna. Wiele z nich związanych jest ze świętami Bożego Narodzenia. Interesującą pogadankę na temat gwiazdkowych zwyczajów na Kaszubach wygłosił przed mikrofonem toruńskim w poniedziałek, dnia 23 bm. Andrzej Bukowski. Audycja ta nadana zostanie o godz. 18,10.

KONCERT ORGANOWY NIEWIDOMEGO ORGANISTY.

W poniedziałek, dnia 23 bm. o godz. 15,30 Rozgłośnia Pomorska w Toruniu transmituje z Bazyliki św. Jana Koncert organowy w wykonaniu niewidomego organisty z Bydgoszczy, p. Szczepana Jankowskiego. Wykonawcą koncertu jest znanym w Bydgoszczy i na Pomorzu organista wirtuozem. Ciekawy program obejmie utwory F. Bartholda Mendelssohna (sonata opus 85), Cezara Franka (pastorał E-dur) i Maksa Regera (preludjum c-moll).

Sięcie WYBOROWE PIWA KUNTERSZTYŃSKIE!

Nie zapominać, że jesteśmy nie tylko dostawcą, lecz i poważnym konsumentem, gdyż lwią część naszych obrotów i zarobki wszystkich naszych pracowników pozostają na Pomorzu!

Święta się zbliżają, niech więc nie zabraknie na Waszych stołach napoju smacznego, orzeźwiającego i zdrowego, jakim jest piwo.

Możecie mieć na zawołanie, w beczkach i butelkach.

piwo jasne velne à la Pilsner
dubeltowe jasne „Warszawskie”
dubeltowe ciemne „Kozłak”
i słodowe, potyrmne „Karamel”.

Lemonjady nasze „Malinowa”, „Cytrynowa”, „Nektra” i „Oranżada” zadowolą najwybredniejsze podniebienia, bo wyrabiamy je we wzorowo urządzonej fabryce z najlepszych esencji i na czystym cukrze.

Browar Kuntersztyn Sp. Akc. Grudziądz.

11676 telefon zbiorowy 11637.
Pod względem zbytu największy na Złomach Zachodnich. Składnica i reprezentacja we wszystkich większych miejscowościach.

BEZ WPŁATY!!!

Aparaty radiowe P. Z. T.

Państwowe Zakłady Tele- i Radjotechniczne

NA RATY ZA GOTÓWKĘ

ECHO 121 Z. 10 rat po zł 17.—	zł 153.—
ECHO 131 Z. 10 „ „ „ 24.—	„ 216.—
ECHO 121 S. 10 „ „ „ 19.50	„ 175.50
ECHO 131 B. 10 „ „ „ 16.—	„ 144.—

Przy zapłacie gotówką przyjmują 50 — zł. obniżki 6% Pożyczki Narodowej. Aparaty do nabycia tylko

11637 W FIRMIE **FR. LIETZ**
Telefon nr. 1665 Grudziądz PL. 23 Stycznia 21

Radjo-odbiorniki na rok 1936

Philips, Elektri, Telefunken, Natavis, Państwowe Zakłady Radjotechniczne ukazały się w sprzedaży na dogodnych warunkach spłaty. Raty od zł 18.60 miesięczn. Radjo-odbiorniki Państw. Zakł. Radjotechn. specjalnie oszczędowo Oblig. 8 proc. Poż. Narod.

w firmie **B. Wojewski** Wajherowa, Sobieskiego 2. Tel. 237 Gdynia, Starowiejska 26

3 N 3a/30. 11683

UCHWAŁA.

W sprawie upadłościowej nad majątkiem Stefana Górskiego, kupca w Skarszewach, wyznacza się termin na dzień 24 stycznia 1936 r. o godz. 11-tej przed południem w Sądzie Grodzkim w Skarszewach, pokój nr. 9.
Skarszewy, dnia 22 listopada 1935 r.
Sąd Grodzki.

W mieście powiatowym z dużym ruchem turystycznym

można korzystnie nabyć

dużą, trzypiętrową

kamienicę

z dobrze prosperującą kawiarnią i restauracją. — Położenie bardzo korzystne. — Cena nabycia zł 85.000.

Bliższych informacji udzieli

Komunalna Kasa Oszczędności powiatu kartuskiego
11678 **Kartuzy, Parkowa 7.**

PIANINA, FORTEPIANY

światowej firmy Sommerfeld po cenach fabrycznych na dogodnych warunkach.

Duży wybór używanych już od 300 zł.

OKAZJA TORUŃ, Św. Ducha 18.

Kallo! Kallo!
Nawet dla najwybredniejszych słuchaczy jest radio, którego słucha się miło i zapomni się szybko o swej rozpacz.

Elektri, Philips, Kosmos
najlepszej jakości, słyną na świecie ze swej taniości. Wstąpić a będziecie zadowolony, pamiętaj, że tak zawsze było i to

tylko w firmie

J. WOJDYŁO

TCZEW, Kościuszki 1, tel. 1112.

Darmo aparat fotograficzny

otrzywać może kupujący

w **DROGERJI MEDYCYNALNEJ** 11347

EDMUNDA NAĞORSKIEGO

GRUDZIĄDZ, ul. Mickiewicza, róg Groblowej.

MEBLE

różnego rodzaju w solidnym wykonaniu po cenach konkurencyjnych poleca

Zenon KOWALEWSKI

TORUŃ
Nowy Rynek 18, tel. 1332

KWIT ABONAMENTOWY.

Do

Urzędu Pocztowego w _____

Zamawiam niniejszem abonament *) na „DZIEN POMORSKI”, „GAZETA MORSKA”, „DZIEN GRUDZIĄDZKI”, „DZIEN BYDGOSKI”, „DZIEN TCZEWSKI”, „DZIEN KUJAWSKI”, „DZIEN KOCIEWSKI” na I. kwartał 1936 r. i proszę należność **zł. 8.67** pobrać przez listowego.

Imię i nazwisko _____

Miejscowość _____ Poczta _____

KWIT POCZTOWY

Odbiór kwoty **zł. 8.67** tytułem prenumeraty *) „DZIEN POMORSKI”, „GAZETA MORSKA”, „DZIEN GRUDZIĄDZKI”, „DZIEN BYDGOSKI”, „DZIEN TCZEWSKI”, „DZIEN KUJAWSKI”, „DZIEN KOCIEWSKI” za I. kwartał 1936 r. potwierdzam.

dnia _____

*) Nie stosowane przekreślać

KWIT ABONAMENTOWY.

Do

Urzędu Pocztowego w _____

Zamawiam niniejszem abonament *) na „DZIEN POMORSKI”, „GAZETA MORSKA”, „DZIEN GRUDZIĄDZKI”, „DZIEN BYDGOSKI”, „DZIEN TCZEWSKI”, „DZIEN KUJAWSKI”, „DZIEN KOCIEWSKI” na mies. **styczeń 1936 r.** i proszę należność **zł. 2.89** pobrać przez listowego

Imię i nazwisko _____

Miejscowość _____ Poczta _____

KWIT POCZTOWY

Odbiór kwoty **zł. 2.89** tytułem prenumeraty *) „DZIEN POMORSKI”, „GAZETA MORSKA”, „DZIEN GRUDZIĄDZKI”, „DZIEN BYDGOSKI”, „DZIEN TCZEWSKI”, „DZIEN KUJAWSKI”, „DZIEN KOCIEWSKI” za m. **styczeń 1936 r.** potwierdzam.

dnia _____

*) Nie stosowane przekreślać

J. MACIEJEWSKI

Zakłady Elektrotechniczne
Grudziądz, ul. Mickiewicza 12
Telefon 1816
Autoryzowana Sprzedaż PHILIPS

RADJO-

**PHILIPS — KOSMOS
ELEKTRIT — TELEFUNKEN**
Uniwersalne - Bateryjne - Prąd
zmienny - Wygodna spłata -
Proszę żądać oferty. 9727

Simosze!

Nasze wyborowe piwa
„Eksportowe“, „Kozłak“ i „Zdrój Wielkopolski“
uprzyjemnią Wam nadchodzące Święta Bożego Narodzenia.
Panom domu i dzieciom polecamy nasze powszechnie znane i odżywcze
piwo leżniczo-słodowe „Matuś“ i świetną lemoniadę „Murzynek“

Browar Bydgoski
Bydgoszcz, telefon nr. 1608.

Filjo: w Toruniu, ul. Sobieskiego 56, tel. 1606; w Inowrocławiu, M. Pił-
sudskiego 14, tel. 440; w Brodnicy, Mazurska 5, tel. 1; w Chełmnie,
Dworcowa 15, tel. 92; w Czersku, ul. Kościuszki 23, telefon 51.
Przedstawicielstwo: Jan Engling, Wejherowo, R. Schwanke, Świecie, J.
Ziemke, Chodzież. 11686

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego rewiru I-go Jan
Grochocki, zamieszkały w Kościerzynie na zasadzie
art. 602 k. p. c. obwieszcza, że w dniu 28 grudnia
1935 r. o godz. 11-tej przed południem odbędzie się
publiczna licytacja ruchomości w Kościerzynie
przy ul. Świętojańskiej (Hotel Internacj.) należą-
cych do członków firmy Deutsche Vereinshauss-
Gesellschaft w Kościerzynie składających się: z 1
szafy kuch., 2 szaf dęb. pod szkłem, 6 stołów, 1 sto-
łu restaur. z aparatem do piwa, 1 repozytorjum, 3
kanap i 30 krzeseł, oszacowanych na łączną sumę
592 zł., które można oglądać w dniu licytacji w
miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Kościerzyna, dnia 21 grudnia 1935 r. 11677

(-) Grochocki,
komornik sądowy.

Aparaty radjowe P.Z.T.

Państw. Zakłady Tele- i Radjotechniczne
11520 bez wpłaty!!!

	na raty	za gotówkę
Echo 121 Z. 10 rat po zł 17.—		zł 153.—
Echo 131 Z. 10 rat po „ 24.—		„ 216.—
Echo 121 S. 10 rat po „ 19.50		„ 175.50
Echo 131 B. 10 rat po „ 16.—		„ 144.—

Przy zapłacie gotówką przyjmuję 50.— zł obciążeni 6 proc.
Pożyczki Narodowej. Aparaty do nabycia tylko w firmie

B. JĄCZKOWSKI
BYDGOSZCZ, Gdańska 23, tel. 39-30.

TORUN

„Au - Bu“
pasta do obuwia
konserwuje — wysiewca
Drogerja pod łabędziem
Toruń, Szeroka 26/28.
10315

DYWANY
najtaniej
Karol Steinbach
Toruń, Szeroka 5.

Tom
piernikowy
czekolady — cukry
kupisz najtaniej
w firmie 10916

H. THOMAS
Toruń. Sklepy sprzedaży
Nowy Rynek 4, Szeroka 38
w sklepie szkła i porcelany
J. Malinowskiego

Świece
choinkowe paczka zł 0.28

Świece
łkowe paczka 10 sztuk
zł 0.10

Lameta
paczka zł 0.05

Kule
choinkowe 12 sztuk
od zł 0.45

Nafta
silnopłomienna 1 ltr. zł 0.38

Mydło
ziarniste II gatunek zł 0.38
„ I gatunek zł 0.45
za 1/2 kg.

Perfumy
kasetki w największym
wyborze 10999

kupujesz najkorzystniej w
Hurtowni
Jan Kapczyński
Toruń — Brodnica
Szeroka 35. Hallera 7.

Wódki
gatunek 11609

Rumy,
koniaki i likiery wielki wy-
bór poleca

BALTYK
Toruń, Szeroka 6, tel. 2018

Znacznie

zniżone ceny
na praktyczne
podarki gwiazdkowe

PULOWERY ręcznej
roboty **PONCZOCHY-**
BIELIZNA

i różne drobiazgi
R. DALKOWSKI
TORUN, SZEROKA 25. 11101

NA GWIAZDKĘ!

Polecam zegary, zegarki,
platery oraz ślubne obrączki
wyjątkowo po zniżonych
cenach. 11334

KAZIMIERZ BIBIK,
Toruń, Stary Rynek 39.
Warsztat zegarmistrzowski
złotniczy na miejscu.
Telefon 1298.

PIWA

Okocimskie
Marcowe
Świętojańskie
Porter
Karamel

z własnego wyrobu
poleca w beczkach, bu-
telkach i syfonach

Reprez.
Browaru Okocimskiego
Aleksander Freinling
Toruń, Podmurna 58/60.
Telefon 1334. 11804

Węgiel

górnosiłski już od 500
kg. po 2.00 zł za 50 kg
poleca **Składnica Wę-
gla,** Toruń, Piernikarska
3/7.

NA GWIAZDKĘ

Pióra wieczne, albumy,
ozdobne papiery listowe,
książki dla młodzieży i
wiele innych upominków
poleca

KONRAD SZMIDT
TORUN
W. Garbary 21 tel. 23-80
(Księgarnia Toruńska)

GRUDZIĄDZ

Górnośl. Węgiel

z kopalni „Ferdynand“ Ko-
stka la największa wyda-
ność ciepła po cenie: zł.
2,10 za 50 kg. ze składnicy
i z dostawą w dom.

Venzke i Duday. Skła-
dnica ul. Młyńska 3/5. Gru-
dziądz, tel. 2087. 11632

Międzynarodowe Towarzystwo Budowy Okrętów i Maszyn Sp. Akc.
The International Shipbuilding and Engineering Co. Ltd.

Stocznia Gdańska

Gdańsk, Werftgasse 4. Tel. 23441

Budowa i naprawa statków morskich i rzecznych wszel-
kiego rodzaju.

Budowa i naprawa wagenów.

Budowa silników spalinowych i gazowych.

Prądnice i silniki elektryczne.
Transformatory do wszelkich celów.
Transformatory do spawania elektr.
Urządzenia cukrowni.
Urządzenia chłodnicze.
Maszyny dla przemysłu gumowego.

KONSTRUKCJE ŻELAZNE

DŹWIGI, MOSTY

ODLEWNIA DZWONÓW.

Bufet

stół okrągły do wyciągania,
dębowy stolik do szachów,
biurko orzechowe do sprze-
dania. Grudziądz, Wybickie-
go 44. Dambrowski. 11631

BYDGOSZCZ

Dom

sprzedam za gotówkę. Ce-
na 22.000 zł. Dochód 300.—
zł miesięcznie. Oferty do
Adm. „Dnia Bydgoskiego“,
M. Focha 12, pod „Centrum
Bydgoszczy“. 11577

Narty

saneczki
jesionowe gwarantowane,
trwale, celem likwidacji za-
pasów sprzedamy kilka ty-
sięcy par poniżej ceny. Pa-
ra od 3.50 zł. **Fabryka**
„**Herkules**“ Bydgoszcz,
Promenada 1. Otwarte do
godz 15.30. 11687

Maszyny

do pisania, liczenia „Royal“
i „Astra“ używane, maszy-
ny do liczenia i pisania sta-
le na składzie. Weimann,
Bydgoszcz, Weysenhoffa 3, te-
lefon 1387. 11688

Maszyna

do pisania Royal Portable
zł 375.— na warunkach kres-
dytowych. Weimann, Byd-
goszcz, Weysenhoffa 3, te-
lefon 1387. 11689

GDYNIA

MEBLE
różnego rodzaju w solidnym
wykonaniu po cenach kon-
kurencyjnych poleca

Gdynska

Centrala Mebli
Gdynia, Starowiejska 40.
Telef. 2625. 11474

Zaginione

dokumenty: Zgłoszenie na
skład celný Nr. 521, wyda-
ne przez Urząd Celný w
Gdyni dnia 12. VII. 1935 r.
na 19 skrzyń przędzy ba-
wełnianej 3.337 kg oraz
odnośny konosament się,
niniejszem unieważnia się.

Towarzystwo Spedycyjne

J. H. Bachmann
Sp. z o. o. w Gdyni.
11574

Reda

Przybłąkał się pies (dog)
Restauracja dworcowa. Re-
da — stacja kolejowa, pow.
Moraki. 11685

TCZEW

Kilim

nowy piękny sprzedam oka-
zyjnie tanio zaraz. Tczew,
Lecha 3, I. p. 11691

Smakoszem piwa

do łaskawej wiadomości podaje się, że

BROWAR GRUDZIĄDZKI

W. Sommer i S-ka
Telef. 2090. w Grudziądzu

wyprodukował na gwiazdkę
Specjalne piwo „Jubileuszowe“

Najlepsze maszyny

do szycia stale na składzie
i na dogodnych warunkach spłaty
nabyć możesz w firmie

B. Wojewski Wejherowo, Sobieskiego 2
Gdynia, Starowiejska 24.

Jedno spojrzenie w nasze okno wystawo-
we, pokaże wam nadzwyczaj niskie ceny

parasolek, mod. torebek

do najwykwintniejszych, oraz walizek i
wszelkich innych towarów skórzanych.

11284 **Odnowienia** i **Naprawy**

SCHIRMHAUS AM GLOCKENTOR

Gdańsk, Bl. Gelstgasse 141 narożn. Holzmarkt 1
Wrocław, Adolf Hitlerstr. 103 naprz. poczty Tel. 21396

ROZNE

Kieszonkowe

maszynki do liczenia od zł
6— **SKORA I S-KA** Po-
znań, Aleje Marcinkowskie-
go 23. 11055

Zniszczony

paszport na nazwisko Mo-
szko Mordko Scharf, wysta-
wiony przez Magistrat
Chelm Lubelski, unieważnia
się. 11684

Pianina

i Fortepiany

światowej sławy marki
„Arnold Fibiger“ — Kallsz
(dostawcy Polskiego Radja i
Konservat. Muzycznych)
stałe zdobywały najwyższe
odznaczenia na wystawach
krajowych i zagranicznych.
Dostarcza po cenach fabry-
cznych przedstawicielka He-
lena Turostowska, Toruń,
św. Ducha 14. 8996

Infekcja.

Kasa, zlejąca pustką zaraża ziewaniem.

OGŁOSZENIA:

wiersz milimetrowy na stronie 7-lamowej 0.20 zł
w tekście na pierwszej stronie 1.00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie 0.80 zł
w tekście na dalszych stronach 0.50 zł
Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym dru-
kiem liczymy podwójnie.
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25% drożej.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% niższe.
Komunikaty 60 gr za wiersz.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20% nadwyżki.
W W. M. Gdańsku cennik ogłoszeniowy jest identyczny z cennikiem dla Polski,
z tym jednak, że rachunki mogą być regulowane w guldenach gdańskich na
podstawie notowań Giełdy Gdańskiej z dnia poprzedzającego dzień wpłaty.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOŚI:
W ekspedycji miejscowych agencji 2.50 zł
Z odnośnikiem do domu 2.80 zł
Przez pocztę z odnośnikiem do domu 2.80 zł
Pod opaską 4.50 zł
W Gdańsku przez pocztę 2.32 gr; przez gońca 2.00 gr
z odbieraniem w administracji wprost 1.75 gr
Zagranicą 4.00 gr
W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody
w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostar-
czenie piśmie.

U W A G I:
Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówkę. Najmniej-
sze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne
przyjmujemy jedynie do 60 słów, powyżej — liczymy według roz-
miaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy,
dla innych tylko wówczas, gdy na takie zastrzeżenie zosta-
nie zapłacony przewidziana w cenniku 20% nadwyżka. Omyłki,
które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają
do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji
do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje
będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty
ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy
sądowym śledztwie należności rabat spada. Za terminowy druk
i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny:
Witold Męsiński, Toruń, ul. Mickiewicza 24.

Redaktor odpowiedzialny za sprawę W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsman, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p. — Redaktor odpowiedzialny na Bydgoszcz: Wacław Górnicki, Bydgoszcz, ul. Marsz.
Focha 12. — Redaktor odpowiedzialny na Gdynia: Józef Dobrosiański, Gdynia, ul. Kulańska. — Redaktor odpowiedzialny na Wejherowo: Tadeusz Gierat, Wejherowo, ul. Sobieskiego 18 a. — Redaktor
odpowiedzialny na Grudziądz: Leon Formanski, Grudziądz, Plac 23 Stycznia 17, I. — Redaktor odpowiedzialny na Tczew: Kazimierz Kretowicz, Tczew, Kościuszki 1. —
Wydawca: Pomorska Spółdzielnia Wydawnicza w Toruniu. Za ogłoszenia odpowiada Administracja. Członkami Pomorskiej Drukarni Koinicznej S. A. w Toruniu.